

Zasavski udarnik

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJA TRBOVLJE

Leto III.

TRBOVLJE, 21. aprila 1950

Štev. 16

V Laškem je zasedala skupščina Sindikata rudarjev Slovenije

Z ozirom na informbirojevsko blokado mora v naših vrstah vladati zavest, da se moramo nasloniti na lastne sile

Na rudniku Laško se je vršila dne 15. in 16. aprila V. letna skupščina Sindikata rudarjev Slovenije, kjer so se zbrali delegati iz 28 rudarskih sindikalnih podružnic in 71 pododborov. V jutranjih urah so prihajali delegati iz vseh krajev Slovenije, kjer jih je na kolodvoru v Laškem pričakala rudarska godba, odkoder so nato vsi odšli v Hudo jamo v sindikalni dom, kjer so pričakovali rudarske goste iz cele Slovenije.

Peta redna skupščina rudarjev Slovenije se je pričela ob pol 10. uri dopoldne. Začel jo je predsednik Republiškega odbora rudarjev tovariš

Piki Jože, ki je pozdravil pomočnika ministra za delo LRS tov. Piškurja Alojza, člana glavnega odbora ZSS Plevnika Jožeta, člana Centralne uprave Sindikata rudarjev Jugoslavije tov. Čučeka Nikola, sekretarja okrajnega komiteta KPS Celje-okolica tov. Ivana Ocvirka ter člana politbiroja CK KPS Trbovlje tov. Sušterja Staneta, ostale predstavnike množičnih organizacij in vse delegate rudarskih podružnic. — Pevski zbor društva SKUD »Dušan Poženela« je zapel Internacionalo, nakar je tov. Piki Jože predlagal, da se pošlje vsedrjavni konferenci zveze sindikatov Jugoslavije pozdravna resolucija:

ker nam to ne dopušča naš ponos in milijon sedemstotisoč naših žrtev!

Ziveči sindikati Jugoslavije!
Ziveči tovariš Djuro Salaji!

Ob velikanskem navdušenju in vzklikanju Titu, Partiji in Djuru Salaji je bila sprejeta resolucija. Nato je pozdravil skupščino pomočnik ministra za delo tovariš Piškur Lojze in član Glavnega odbora ZSS tovariš Plevnik Jože, ki sta v svojih pozdravnih govorih želela skupščini obilo plodnega dela.

V delovno predsedstvo so bili izvoljeni tov. Anton Alič, ljudski poslanec

v skupščini LRS, tov. Stane Kamnik, tajnik Republiškega odbora Sindikata rudarjev Slovenije, tov. Jože Piki, predsednik RO Sindikata rudarjev Slovenije, tov. Jože Cretnik, 14-kratni udarnik iz Zagorja, Franc Pajank, 8-kratni udarnik iz rudnika Mežica, tov. Alojz Lukač z rudnika Zagorje, tov. Ivan Lužar, večkratni udarnik iz cinkarne Celje, in tov. Anton Zupancič, večkratni udarnik iz rudnika Senovo. Delovni predsednik tov. Anton Alič je poudaril, da so bile dosedaj vse skupščine v Trbovljah, ta skupščina pa je na rudniku Laško, ker je potrebno, da se kraj skupščin postopoma menja.

Resolucija vsedrjavni sindikalni konferenci v Beogradu

Prav danes, ob vašem zasedanju v Beogradu, smo se tudi mi, zastopniki rudarskih kolektivov Slovenije zbrali na V. letni skupščini sindikata rudarjev Slovenije, da sklenemo bilanco naših uspehov pa tudi neuspehov ter da se pripravimo za novo bitko, ki jo moramo izbojevati letos za uresničitev načrtov, ki smo jih zastavili za zmago socializma v naši državi.

Ob tej priliki vam pošiljamo iskrene pozdrave vseh naših rudarjev ter vam v njihovem imenu zagotavljamo, da bomo kakor doslej tudi v prihodnje trdno stali ob strani našega sedanjega sindikalnega vodstva ter z revolucionarnim delom v sindikatih dokazali predanost in zaupanje naši Partiji, vodstvu in tovarišu Titu.

110.000 ton premoga, ki smo ga slovenski rudarji lansko leto nad plansko nakopali ob trdnem in napornem delu in dostikrat ob pomanjkanju marsikaterih življenjskih potrebščin, naj vam bo potrdilo, da ne odstopamo in ne bomo nikdar odstopili od načel, ki jih zastopate vi, naša Partija in naš tovariš Tito.

Način prisiljevanja, ki se ga je Sovjetska zveza poslužila v Svetovni sindikalni federaciji, da bi uveljavila svoje imperialistične težnje v Jugoslaviji, je tako umazan, da ga ne le mi, temveč vsi delovni ljudje z gnušom odklanjajo.

Sklep Svetovne sindikalne federacije o izključitvi našega predsednika ZSJ, tovariša Djura Salaja, iz tajništva SSF, nas v tej splošni gonji ni presenetil, kljub temu, da smo pričakovali, da bo Svetovna sindikalna federacija delala na utrjevanju mednarodne delavske solidarnosti in da ne bo dovolila, da bi se kontrarevolucionarne težnje voditeljev Sovjetske zveze in njenih satelitov vgnezdile tudi v njeno sredo. Ta umazan poizkus voditeljev Sovjetske zveze in drugih informbirojevskih pomagačev pa ne bo razbil enotnosti našega delavskega razreda, ker smo se prav ob tej gonji še bolj strnili v trdno verigo odločnih borcev za pravico in resnico naših ter vseh zaslužjenih in teptanih narodov.

Zato v imenu vseh slovenskih rudarjev, ki jih zastopamo na tej skupščini, zahtevamo, da naše sindikalno vodstvo, v katerega popolnoma zaupamo, na svoji vsezvezni sindikalni konferenci odločno zavrne vse napade Svetovne sindikalne federacije in razbijačev svetovnega sindikalnega gibanja. Zahtevamo, naj vsedrjavna sindikalna konferenca odloči, da naši borbeni sindikati izstopijo iz takšne izdajalske sindikalne federacije, ki na tako umazan način izdaja koristi delavskega razreda. — Nočemo imeti opravka z izdajalci socializma, z izdajalci mednarodne delavske enotnosti,

Kljub težkočam so rudarji Slovenije v letu 1949 uspešno izvršili svojo nalogo

Predsednik Republiškega odbora Sindikata rudarjev Slovenije tov. Jože Piki je v svojem referatu uvodoma poudaril, da so rudarji Slovenije dali v letu 1949, to je v najtežavnejšem letu, svoji domovini 14,9% več premoga, 24% več pisanih kovin in 154,5% več naftinih proizvodov kot v letu 1948. Rudarji Slovenije zaznamujejo 104,3%

izvršitev planskih nalog, s katero so dali skupnosti na razpolago 110.000 ton premoga nad svojimi obvezanostmi. Vsi ti uspehi so bili doseženi s skupnimi napori vseh rudarjev, ki so vključeni v 28 podružnicah. V teh podružnicah deluje 71 pododborov, v katerih je 1065 sindikalnih aktivistov, med njimi 125 žena.

Organizacijsko delo

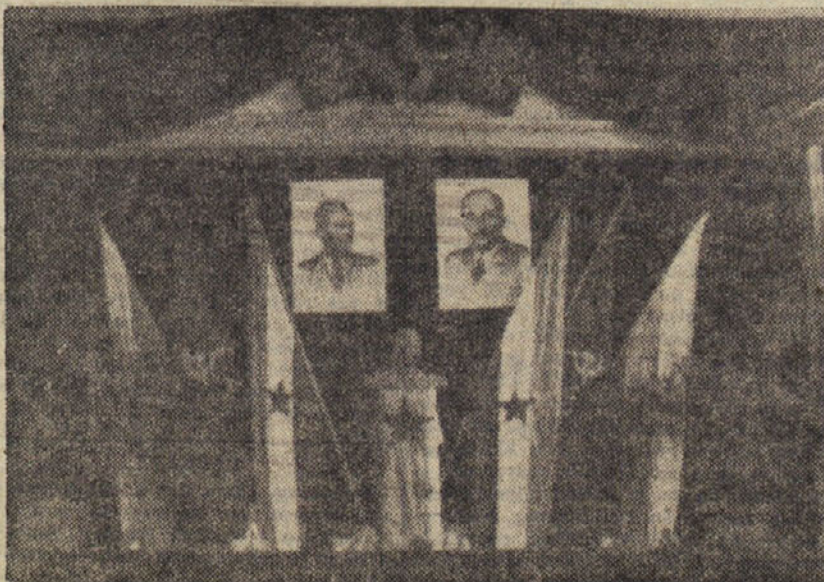
Izvedba letnih skupščin je bila neprimerno boljše kot v letu 1949. Tudi povezava med upravnimi podjetji, partijsko organizacijo in ljudsko oblastjo se je vidno izboljšala. Sindikalnim in strokovnim kadrom se ni posvečalo dovolj pažnje ter je v planskem letu 1949 v rudarstvu v vseh treh področjih planiranih 642 učencev napravilo izpit le 80%. Nič boljše ni bilo s kadrom za sindikalno delo, kamor so se pošiljali ljudje, ki so se najlaže pogrešali. Dostavljanje poročil s strani podružnic pa je bilo boljše od tistih podružnic, kjer so bili neplačani funkcionarji, ter slabše od tistih podružnic, kjer so bili funkcionarji plačani. Seje podružnic in proizvodne konference so bile v pretežni večini samo zaradi tega, ker so bile planirane. Pravilno so začeli to delo v zadnjem času na rudnikih Trbovlje, Laško, Idrija ter Mežica, kjer se pripravijo na sejo že z naprej določenim dnevnim redom, sklepe pa kontrolirajo. Izvolitev delavskih svetov, ki so bili izvoljeni v Trbovljah, Zagorju, Hrastniku, Senovem, Mežici, Velenju, Idriji, Dolnji Lendavi in CRD Trbovlje, bo mnogo pripomogla k nadaljnjemu uspehu kolektivov ter bo množična kontrola razgibala tudi vse dosedaj nedelavne funkcionarje.

Tarifa in tekmovanje

V izpolnitvi planskih nalog v letu 1949 je bil v prvi polovici tretjega planskega leta med rudarskimi kolektivi zmagovalac rudnik Trbovlje, ki je dosegel v Sloveniji prvo mesto, v zveznem merilu pa drugo mesto. Med rudniki druge skupine je bil najboljši kolektiv rudnika Laško ter kolektiv rudnika Zabukovec. V drugi polovici tretjega planskega leta pa je bil najboljši rudnik Senovo, ki je zasedel prvo mesto v zveznem in republiškem merilu, kakor tudi kolektiv proizvodnje nafte Dolnja Lendava. Pohvaljeni pa so bili kolektiv rudnika Trbovlje, Zagorje, Hrastnik, Zabukovec, Laško, Pečovnik, St. Janž, Kanžarica, Velenje, Il. Bistrica, Kočevje, Timav ter kolektiva rudnikov barvanih kovin Mežica

Novoizvoljeni predsednik Republiškega odbora rudarjev Slovenije, tovariš Piki Jože

in Idrija. Od Glavnega odbora ZSS in resornega ministrstva je prejel pohvalo kolektiv rudnika Crna-Kaolin. Gibanju za večjo storilnost dela, ki ga je pričel brezanski rudar Alija Širotnovič, ki je prvi presegel rekord sovjetskega rudarja Stahanova, so se pridružili drugi kot Nikola Skobič, Ristan Mijatović, Alojz Petek, Anton Zagorišek in ostali. Prav posebno je treba pohvaliti zagorske rudarje, ki delajo pod izredno težavnimi pogoji, vendar so dosegli lepe rezultate, kot n. pr. tovariši Cretnik, Burkelje, Garantini, Drnovšek, Lužar in drugi. Njim pa so se pridružili tudi hrastniški rudarji, med katerimi so 15-kratni udarnik Martin Kmet, rudarja Pust in Goljuf ter nešteto drugih rudarjev. Kljub številnim težkočam tretjega planskega leta so rudarji Slovenije dvignili storilnost dela nasproti letu 1948 za 11%. K rudarjem je potrebno pristeti tudi delavce pri proizvodnji nafte v Dolnji

Slika nam prikazuje oder v času zasedanja skupščine

Lendavi, kjer je junak dela vodja brigade tov. Salko Hukič vrtino, ki se navadno vrta tri mesece, izvrtal v 30 dneh in prekoračil normo za 200%. S tem je potolkel rekord Orlova Stahanova. Večina rudnikov Slovenije je svojo proizvodnjo nalogo v letu 1949 prekoračila. Samo z nedeljsko produkcijo so dali rudarji Slovenije 143.743 ton premoga. Svojo plansko nalogo so prekoračili za 4,3% in s tem dali skupnosti na razpolago nad 110.000 ton premoga nad svojo obvezo. Tudi rudnik barvanih kovin je svojo nalogo za leto 1949 prekoračil. Centralne rudarske delavnice v Trbovljah so svojo obvezo izpolnile že 28. novembra 1949.

Cretnik Jože 14 kratni udarnik, član delovnega predsedstva

Konec leta pa je bil letni plan izpolnjen s 108,8%. Poleg individualnih obvez so rudarski kolektivi Slovenije izvršili 56.000 prostovoljnih ur pri izvršitvi raznih akcij. Globoka zavest rudarjev se izraža v številnih udarnikih, ki jih je bilo v letu 1949 1.585, novatorjev 10, racionalizatorjev 13, ter 248 odlikovancev. Med temi jih je 39, ki so v treh letih izvršili petletni plan, v januarju pa so se priključili novi, tako da je sedaj že 63 tovarišev, ki so zaključili petletni plan.

Delovna disciplina

Delovna disciplina na nekaterih rudnikih, kot n. pr. Globoko, Kočevje, Ilirska Bistrica, ni bila na višini. Najmanj neopravičenih izostankov je imel rudnik Trbovlje 0,5%, Zabukovca 0,4% odstotka. Liboje 0,4%, Krmelj 0,3%, Laško 0,3%, Zagorje 0,5% itd. Na rudnikih Slovenije se je v pogledu normiranja napravil velik korak naprej, vendar, če primerjamo določanje tehničnih norm, bi se lahko v rudniku Trbovlje normiralo več, kot se je, in so v tem pogledu najboljši rudniki Zagorje, Zabukovca in Velenje.

Brigadni sistem dela se je v letu 1949 zelo razširil in je bilo v rudnikih premoga formiranih 50 brigad, v katere je bilo zajetih 624 ljudi, v rudnikih barvanih kovin 115 brigad, v Dolnji Lendavi pa 4 brigade.

Zaščita dela

Zaščiti dela so sindikalne podružnice posvečale vse premalo pazljivosti, zaradi tega zaznamujemo v letu 1949 večje število nezgod, ki jim pa je večinoma vzrok premajhna pazljivost pri tesarjenju ter nespoznavanje novodolnih delavcev z rudarskimi varnostnimi predpisi. Glede socialnega zavarovanja naših rudarjev je bil storjen velikanski korak naprej. Če primerjamo številke iz leta 1939, je bilo izplačanih na račun hrane 120 milijonov dinarjev, medtem ko je bilo leta 1949 izplačanih na račun hrane 2 milijardi dinarjev. Če vzamemo še druge skupne izdatke za porode, pogrebe, zdravila, bolnišnice in druga zdraviljenja, znaša skupna v letu 1939 izplačana vsota 394 milijonov dinarjev, v letu 1949 pa 4 milijarde 349 milijonov dinarjev. Velika pomoč se je dala starim rudarskim upokojencem, ki so imeli pokojnino izpod 2000 dinarjev, niso pa imeli postranskih dohodkov. Za te je

Predsedstvo vlade LRS dalo 8 milijonov dinarjev. Vsota je bila razdeljena med rudarske kolektive Slovenije. Zelo velika pozornost se je posvečala boljši preskrbi našega človeka ter so se plače v letu 1949 povečale za 16,20% v primeri z letom 1948. V sklopu rudarstva LRS je 17 rudniških magazinov z 59 poslovalnicami, ki oskrbujejo nad 34 tisoč potrošnikov v zagotovljeni preskrbi in njihove svojce. Za boljšo preskrbo delavstva deluje 23 uslužbenko delavskih restavracij in 11 menz, v katerih se hrani 4500 abonentov. Poleg zagotovljene preskrbe je v sestavi rudarskih podjetij 14 ekonomij s skupno površino 771,43 ha. Gradnja stanovanjskih hiš v letu 1949 je bila izvedena komaj 30%. Od 1216 stanovanj je bilo zgrajenih v surovem stanju 330 stanovanj, 76 stanovanj je bilo usposobljenih za vselitev. Pri gradnji stanovanj s samoiniciativo, na bazi prostovoljnosti zasluži pohvalo kolektiv rudnika Zagorje, ki je samo za gradnjo stanovanj napravil 9688 prostovoljnih ur.

Kultura in prosveta

Kulturno-prosvetnemu delu v rudarskih kolektivih je dal glavni odbor ZSS na razpolago precejšnje vsote denarja za adaptacijo kulturnih domov, postavitve in opremo rdečih koticov in opremo knjižnic. Za opremo knjižnic je bilo dano na razpogo 240.000 dinarjev, za adaptacijo že obstoječih domov, ki se uporabljajo za kulturne namene, rudniku Idriji 500.000 din, rudniku Laško 634.000 din, v proračunu za rudnik Velenje 1.614.000 din, za rudnik Trbovlje 4.000.000 din. Podružnici Senovo je bil nakazan znesek 1.000.000 din za dograditev doma, ki ga pa niso izkoristili, ker niso lani pričeli z delom. Konec tretjega planskega leta deluje v sklopu rudarskih podružnic 26 knjižnic, v katerih je 18.034 knjig s 5869 rednimi bralci, ki so prebrali 5046 knjig, kar je vsekakor pre malo. Dalje obstaja 21 rdečih koticov, 6 čitalnic, 2 vozeči kinoaparaturi ter imajo podružnice 62 radijskih aparatov, 18 ojačevalnih naprav in 179 zvočnikov. Pripomniti je potrebno, da se je leta 1949 vse premalo posvečalo pozornosti ideološko-političnemu vzgojnemu delu članov, ter bo glede tega potrebno v letu 1950 narediti prelomnico.

Za referatom predsednika rudarjev Slovenije je bilo podano blagajniško poročilo, iz katerega je bilo razvidno, da je od 25.104 delavcev in namješčenec organiziranih 21.055. Nekatere podružnice so glede plačevanja članarine pokazale zelo slab odnos; v tem pogledu prednjači podružnica Senovo, kjer je od 1545 zaposlenih samo 810 organiziranih oziroma redno plačujočih članov. Še slabšo sliko pa nudi podružnica rudnika Kočevje, kjer je od vsega zaposlenega osebja članov samo 50%, od katerih plačuje članarino le 70% članov. Finančno poslovanje po posameznih podružnicah se je pokazalo na rudniku Velenje kot nezadovoljivo, ker izvoljeni blagajnik tov. Cobal v svojem poslovanju ni bil ažuren ter je šele na podlagi večkratnih intervencij uredil stanje blagajne z januarjem 1950. Da je bilo stanje blagajniškega poslovanja v Velenju neredno, se ni čuditi, ker je tov. Cobal, ki je bil izvoljen za blagajnika februarja 1949 plačal članarino za 13 mesecev nazaj, to se pravi, da v času, ko je bil izvoljen, sploh ni bil član sindikata. Podoben primer smo imeli na rudniku Kočevje, kjer finančna kontrola ni pregledala blagajne. Tam so podpisovali finančno poročilo le tisti člani nadzornega odbora, ki so imeli čas podpisati. Vzrok nepravilnostim, ki se pojavljajo po podružnicah, je iskati tudi v tem, da vodijo finančno poslovanje administratorke, kakor n. pr. v Trbovljah, kjer je vse delo opravljala administratorka. Potrdila o izdatkih ni podpisoval ne blagajnik ne predsednik. Enake napake in nepravilnosti pa so se dogajale tudi na rudniku Senovo.

Dopoldanski del skupščine se je nadaljeval popoldne ob 14. uri z diskusijo o poročilu predsednika Republiškega odbora rudarjev.

Številni kolektivi iz Slovenije so pozdravili konferenco

V popoldanskem delu skupščine so številni diskutanti govorili o izboljšanju dela sindikalnih podružnic; referent za zaščito dela pri Republiškem odboru rudarjev Slovenije je predvsem poudarjal premajhno pozornost, ki so jo posvečale sindikalne podružnice in uprave rudnikov tehnično higienski zaščiti rudarjev. Med diskusijo so pozdravili konferenco pionirji iz Laškega, ki so želeli konferenci obilo uspehov pri delu ter izročili delovnemu predsedstvu darilo. Nato so izročili darila kolektivi rudnika Trbovlje, Zagorje, Hrastnik, Mežica, Dolnja Lendava. Predstavnik iz Dolnje Lendave, dvakratni udarnik Janez Gerenčar je pozdravil konferenco v imenu madžarske manjšine ter v svojem govoru naglasil, da so morali v stari Jugoslaviji madžarski kakor slovenski delavci iskati kruha drugod, kar pa jim danes ni treba. Ne verjamemo informirajo in čvrsto zaupamo tovarišu Titu in KP Jugoslavije. Skupščino je pozdravil član politbiroja OK KPS Trbovlje tovariš Stane Sušter, ki je poudaril važnost ideološkega političnega dela med rudarji. Konec diskusije je spregovoril zbranim delegatom mi-

nister za rudarstvo pri vladi LRS tovariš Popit, ki je naglasil važnost bodočih nalog, ki jih bodo morale izvajati sindikalne podružnice v doseg planških nalog v rudarstvu. Predvsem je poudaril važnost delovne discipline, katere neizpolnjevanje je danes največja ovira pri doseganju planških nalog. Vprašanju meniacije in njenemu izkoriščanju je posvetil več pozornosti. Glede na informirajevsko blokado mora v naših vrstah vladati zavest, da se moramo nasloniti le na lastne sile. Dolžni smo, da damo vse moči od sebe, da izvršimo naloge, ki nam jih dajeta naša Partija in tovariš Tito. — Po govoru ministra so pozdravili konferenco rudarji iz Trbovelj, kjer je večkratni udarnik Ivan Dornik iz Vzhodnega obrata sporočil delegatom, da so rudarji nakopali v pečistev konferenci 450 ton premoga, nakar je izročil v imenu trboveljskih rudarjev delovnemu predsedstvu lepo darilo.

Drugi dan skupščine, v nedeljo, 16. aprila, je govoril tajnik Republiškega odbora rudarjev Slovenije tov. Stane Kamnik, ki je nakazal bodoče naloge rudarjev Slovenije.

Pododbori morajo samostojno reševati vse probleme, ki se pojavljajo v obratih

Predvsem je naglasil, da je treba pri vseh večjih podružnicah kot so to Trbovlje, Zagorje in Mežica, izboljšati delo pri organizaciji pododborov. Ker pododbori niso delali samostojno, je vse delo sponelo na podružnicah, s čimer je padla sleherni samoiniciativnost članov pododborov. Sami niso ukrepali ničesar, marveč čakali direktiv od zgoraj, kar pa je popolnoma zgrešeno. Omenil je novi način organizacije, katero vprašanje naj bi se rešilo na sledeči način: Podružnica Trbovlje naj bi postala rudniški odbor sindikata, večji pododbori kot Zahodni, Vzhodni obrat, obrat Dobrna-Neža in Zunanji obrat bi bile samostojne podružnice, ki bi bile direktno vezane

na Rudniški odbor. Bistvo bi ostalo skoraj isto, le pododbor bi dobil na ta način večjo kompetenco pri reševanju nalog na obratu ter tudi večjo povezavo s članstvom. Pri izmenah bi bili organizirani izmenski odbori, ki bi bili povezani z grupami, ki bi bile v brigadah. Na ta način bi bilo večje število delavcev vključeno v reševanje političnih in planških nalog, za kar prav za prav v bistvu gre. Ko je govoril o delu sindikalnih podružnic, je poudaril, da se je delu higiensko-tehnične zaščite in kulturnemu delu rudarjev na sejah podružnic posvečalo najmanj pažnje. Nadalje se je dotaknil nepravilnega blagajniškega poslovanja, kjer je treba napraviti korenit pre-

lom. Tarifnemu vprašanju in nagrajevanju delavcev morajo v bodoče ravno sindikalne podružnice posvetiti več pažnje. Isto je z vprašanjem zaščite delavcev, kjer sindikalne podružnice niso klicale povzročitelje nesreč na odgovornost. Delavski inspektorji so v tem pogledu mnogo grešili, premalo pozornosti se je nadalje posvečalo vprašanju propagande, spoznavanju zaščitnih problemov. Vse napake, ki so se dogajale pri delu glede zaščite rudarjev pri delu v jami je mogoče odpraviti, to pa s povečanim ideološkim delom in spoznavanjem delavcev z vsemi rudarskimi varnostnimi predpisi. Vsekakor je nadalje potrebna najtesnejša povezava sindikalnih podružnic z upravami podjetij; pri tem ne sme biti nobenega popuščanja ali kakih (fami)liarnosti, kajti vse to gre v škodo delavstva. V naših vrstah imamo potrebno orožje, moramo ga pa znati izkoristiti in ne smemo puščati tega za predmet razpravljanja našim sovražnikom. Po referatu tovariša Kamnika Staneta, ki je nakazal bodoče naloge sindikalnih podružnic pri izvajanju planških nalog in organizacijski uvrstitvi podružnic, se je diskusija močno razživila. Govoril je še pomočnik ministra za delo pri vladi LRS, član predsedstva GO ZSS tovariš Plevnik.

V nedeljo, drugi dan zasedanja skupščine, je pozdravila skupščino delegacija rudarjev iz Hrastnika in CRD iz Trbovelj.

Pri volitvah v plenum republiškega odbora rudarjev Slovenije so bili izvoljeni najboljši delavci in udarniki, med njimi 10 kratni udarnik rudnika Trbovlje Zagorisek Anton, 15 kratni udarnik Kmet Martin iz rudnika Hrastnik, 14 kratni udarnik rudnika Zagorje Cretek Jože, Piki Jože, Kamnik Stane in še drugi najboljši delavci in udarniki.

S skupščine so bile poslano pozdravne resolucije CK KPJ, tovarišu Titu, CK KPS in ministru Svetozarju Vukmanoviču Tempu.

Zaključno besedo je imel predsednik republiškega odbora tovariš Piki Jože, ki je naglasil važnost izvrševanja sklepov, ki naj ne ostanejo samo na papirju.

S himno »Hej Slovani«, ki so jo vsi delegati in gostje zapeli, se je zaključila peta letna skupščina sindikatov Slovenije. Popoldne je SKUD »Dušan Poženele iz Hrastnika na čast vseh delegatov in gostov uprizoril Cankarjevo dramo »Kralj na Betajnovi«.

Udarniško delo pionirjev in pionirk v Radečah

Pred nekaj dnevi se je zbralo 31 pionirjev in pionirk osnovne šole Radeče, da pomaga gozdni upravi pri sajenju kostanja. Vso akcijo sta prevzela tovariša Lotrič in Drmel, ki sta v kratkem predavanju pojasnila pionirjem pomen saditve kostanja ter jim s praktičnim delom prikazala, kako se bo delo vršilo. Njihov trud ni bil zaman.

Nato so pionirski pričeli saditi kostanje in so svoje delo častno izvršili. Posadili so 700 sadik. Pri delu so se pokazali zelo disciplinirano ter so poslušno izvršili svojo nalogo.

Na tem uspehu ima nedvomno zalugo tudi vodstvo šole Radeče, ki je svoje učence pravilno vzgajalo. Pionirje te šole naj si vzamejo ostale množične organizacije za vzgled. Le s takim skupnim in složnim delom si bomo ustvarili lepše življenje delovnega človeka.

Po izvršenem delu so se naši najmlajši zbrali v hotelu »Jadrana«, kjer jih je gozdna uprava pogostila. Tudi ta čas pionirji niso ostali brez dela, saj so ves čas prepevali partizanske in narodne pesmi.

K uspešni akciji pionirjev čestitamo šoli, prav tako tudi gozdni upravi za uspešno izvršeno delo. R. M.

PREKLIC

Podpisana Stare Pavla obžalujem in preključujem vse žalitve, ki sem jih govorila o tovariški Klemen Antoniji in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. — Stare Pavla, Retje 56, Trbovlje.

Partijska konferenca Zagorje je sprejela važne sklepe

Dne 13. t. m. so se sestali člani Partije zagorskega sektorja, da pregledajo delo v preteklem obdobju in da pretrasejo aktualna vprašanja, ki se morajo rešiti v bližnji prihodnosti. Konferenca je postavila na laž trditve Informbiroja, da v naši Partiji ni kritike in samokritike. Iz govorov in diskusije je razvidno, da so člani Partije v borbi, ki jo bide naše delovno ljudstvo za boljše življenje, postali zrelejši, da obravnavajo vsa vprašanja stvarno in kritično ter s konstruktivno kritiko popravljajo napake, kjer koli se pojavijo. V naslednjem podajamo potek konference.

Člani in kandidati Partije, okoli 400 po številu, so se zbrali v dvorani zagorskega kina. Tov. Jevšnik Franc, sekretar Mestnega komiteja KPS, je začel konferenco, pozdravil goste iz Trbovelj ter predlagal, da se izvoli delovno predsedstvo. Za delovnega predsednika je bil soglasno izvoljen Marn Slavko, predsednik KLO Loke-Kisovec, ki je takoj prešel a dnevnemu red.

Kot prvi je govoril tov. Burkelj Viktor, podpredsednik OLO Trbovlje. Orisal je v kratkih potezih vprašanje prahrane in preskrbe na splošno ter se zlasti zadržal pri problemu izpolnitve pomladanske setvenega plana in obvezne oddaje. Na podlagi statističnega gradiva je kritično analiziral rezultat odkupa v letu 1949 ter s številskimi dokazal nesorazmerje z ozirom na obvezne oddaje velikih kmetov v primerjavi z oddajo srednjega, zlasti pa malega kmeta. Tako so med drugim veliki kmetje izpolnili obvezno oddajo maščob komaj s 27%, medtem ko so srednji in mali kmetje obvezno oddajo na splošno znatno prekoračili. Približno isto sliko dobimo tudi pri ostali oddaji. Nekateri kmetje so prašiče krmili celo z mlekom, namesto da bi ga oddali za naše dojenčke v industrijske centre. Tudi nekateri naši aktivisti, zlasti pa člani krajevnih ljudskih odborov so bili krivi, da se plan oddaje v letu 1949 ni izvršil v celoti, kot je bilo planirano. Niso znali, ali pa niso hoteli pravilno tolmačiti kmetom, da je oddajo treba brezpogojno izvršiti, da bi ne bila ogrožena prehrana industrijskega življa. Niso se dovolj energično zalagali, da bi bil lanskoletni setveni plan v celoti izpolnjen, kar je imelo za posledico nedoseganje plana oddaje. Letos moramo temu problemu posvetiti več pažnje. Pred nami je izpolnitev plana spomladanske setve. Množične organizacije morajo pomagati, da bo plan stoddostno izvršen. Nadalje morajo nadzirati obdelavo, preprečiti morebitne sabotaže ter na ta način zagotoviti izvrševanje plana obvezne oddaje. Kakor mora industrijski delavec dosežati in presežati plan proizvodnje ali gradnje, tako morajo tudi kmetje izpolnjevati plan kmetijske proizvodnje. Nova uredba o odkupu in obvezni oddaji je zanje zelo ugodna. Zagotavlja jim dobavo vseh potrebnih industrijskih proizvodov, če bodo izpolnjevali svoje obveznosti napram skupnosti.

Tov. Klemen, sekretar okrajnega komiteja LMS, je grajal nerazumevanje nekaterih organizacij do dela v mladinskih aktivih. Pravi, da prihajamo med mladino samo takrat, kadar so na vidiku akcije za prostovoljno delo, ali pa kadar potrebujemo pomoč mladine za izvedbo raznih drugih akcij. Ne zanimamo se pa za želje mladine, ne upoštevamo in niti ne skušamo razumeti njenih predlogov v pogledu izboljšanja proizvodnega plana in političnega dela. Ne navajamo mladine k samoiniciativno udeleževanju na vseh posluženju komandiranja od zgoraj navzdol ter s tem posnemamo sovjetski birokratsko-diktatorski način dela v organizacijah. Vse to je zgrešeno; mi moramo naši mladini nuditi priliko, da se samoiniciativno udeležuje v vseh področjih družbene dejavnosti. Pri mladini moramo vzgajati komunistično moralno, pokazati ji moramo posledice pijačevanja in nemoralnega življenja. Tov. Sušter Stane, sekretar okrajne agitprop-komisije, je obravnaval vprašanje študija in ideološke izgradnje. Pri reševanju najrazličnejših nalog v

izgradnji socializma je nujno potrebno, da vsak član Partije in Fronte pozna osnovne teze marksizma-leninizma in pravilno dojema našo gospodarsko in politično stvarnost. Tov. Sušter graja slabo udeležbo v študijskih krožkih ter malomarnost in brezbriznost v pogledu samoizobrazbe.

Po teh referatih se je razvila živahna diskusija. Tov. Tomažič Pavle, tajnik sindikata rudarjev, graja birokratizem, ki je kriv, da se pravočasno ne proglašajo udarniki. Tov. Tomažič poudarja dalje, da je nujno, da se izboljša delovna disciplina, da se odkrivajo skrite rezerve delovne sile, kar bi moglo do neke mere ublažiti ta problem.

Tov. Ferluga Ferdo diskutira o šolski vzgoji in o učnih uspehih. Graja starše, ki se ne udeležujejo roditeljskih sestankov, kar bi pripomoglo k izboljšanju učnih uspehov. Ugotavlja, da dosežajo učenci s podeželja v gimnaziji mnogo boljše učne uspehe kakor pa učenci iz Zagorja in najbližje okolice. Poudarja, da bo treba nekaterim staršem pravilno prikazati pomen in potrebo obveznega osemletnega šolskega pouka.

Tov. Sedej graja rudniški in mestni komite LMS, da ne nudi dovolj pomoči mladinskim aktivom pri političnem delu.

Tov. Pevec Konrad, obratovodja obrata Kotredež, analizira dosego plana v I. četrtletju. Ob koncu lanskega leta je bilo politično in propagandno delo množičnih organizacij zelo aktivno. Takrat je rudarski kolektiv tudi visoko presegal proizvodni plan. V januarju in februarju letošnjega leta se je pa to delo zanemarilo in posledica je bila nedoseganje plana. Sele v marcu se je to delo zopet poživilo in plan je bil v tem mesecu tudi dosežen oziroma prekoračen. Sedaj je glavni problem doseganje mesečnega plana ter nadoknadenje izpadle produkcije v januarju in februarju. Predlaga, naj konferenca sprejme tekmovalno napoved, ki jo je osnovna partijska organizacija v Kisovcu napovedala vsem osnovnim partijskim organizacijam na rudniku Zagorje. Vsak član naj bi v tem tekmovalju sodeloval ter v nede-

ljo 16. aprila napravil 1 šiht v proizvodnji.

Tov. Bantan Rudi, mlajši, govori o potrebi predvojaške vzgoje ter kritizira slabo udeležbo. Poziva upravo podjetij, da omogočijo obveznikom udeležbo pri vajah, da izdajo ponovno tozadevne razglase v smislu uredbe o predvojaški vzgoji.

K diskusiji se je oglasilo še več tovarišev, ki so izražali svoja mnenja o aktualnih vprašanjih.

Zaključno besedo je imel tov. Jamnikar, organizacijski sekretar okrajnega komiteja KPS, ki je dal k diskusiji nekaj tehničnih pripomb, katerih smisel je približno tale: pri graditvi socializma nastajajo razne težave, napake in nedostaki. Ni dovolj, če napake in nedostake samo grajamo, marveč nujno je, da skušamo najti tudi ustrezno rešitev za odpravljanje teh napak in nedostakov ter iznašati stvarne predloge, kako premostiti težkoče, ki ovirajo izvršitev danih nalog. To ne velja samo za izvršitev proizvodnega plana, marveč tudi za izvršitev vseh ostalih planov in nalog, zlasti pa za izvršitev plana politične preobrazbe delovnega človeka. V naših glavah moramo izvršiti revolucijo, t. j. odpraviti moramo staro miselnost ter si popolnoma osvojiti miselnost, ki jo narekuje znanstvena teorija marksizma-leninizma. V borbi za izvršitev plana moramo neprestano razmišljati, kako bi izboljšali organizacijo dela, našli nov, boljše način dela, povečali storilnost in produkcijo, ne da bi s tem rudarja obremenili z večjim telesnim delom in z delom ob nedeljah. Kar velja za produkcijo, velja tudi za izvajanje planov vseh ostalih dejavnosti.

Na podlagi referatov in diskusije je konferenca osvojila ustrezajoče sklepe, med katerimi so najvažnejši: pomagati izvršiti plan spomladanske setve, sprejeti tekmovalne napovedi osnovne partijske organizacije obrata Kisovec, izboljšanje udeležbe na študijskih sestankih, nuditi večjo pomoč mladinski organizaciji itd.

Ta konferenca tvori nedvomno prelomnico v dosedanjem političnem delu ter bo znatno dvignila politično in moralno zavest slehernega udeleženca.

Obvezali so se, da v čast prvega maja nakoplije 3.500 ton

Člani Partije mesta Trbovlje so sklenili, da v čast 1. maja s prostovoljnim delom pomagajo rudniku Trbovlje pri izvršitvi letošnjega polletnega plana. Na partijski konferenci, ki se je vršila v torek 11. t. m. v Delavskem domu pri polnoštevilni udeležbi članov vseh osnovnih organizacij na področju mesta Trbovlje, so bili sprejeti na podlagi referatov važni sklepi za nadaljnje delo. Osnovna točka konference je bila obravnavanje resolucije IV. plenuma CK KPS, ki govori o ideološkopolitičnem delu, o delu z mladino in o bodočih gospodarskih nalogah. Referate so podali člani okrajnega komiteja KPS Trbovlje, zaključno besedo pa je imel sekretar okrajnega komiteja KPS Trbovlje tovariš Dušan Povše, ki je predvsem poudaril važnost ideološkega dela ter izpolnjevanja planskih nalog, zlasti pa v rudarstvu. Članstvo Partije mesta Trbovlje je sklenilo, da v počastitev 1. maja s prostovoljnim delom pomaga rudarjem pri izpolnitvi letošnjega polletnega plana. Do meseca junija bodo nakopali v prostem času 3500 ton pre-

moga. Osnovna partijska organizacija Delavskega tehnikuma v Trbovljah bo nakopala 800 ton premoga, celica zahodnega obrata 400 ton, celica zahodnega obrata 300 ton, celica CRD 250 ton, sindikalna celica uprave sindikalne podružnice rudarjev 200 ton, celica OLO Trbovlje 200 ton, celica dnevnega kopa Dobrna 200 ton, okrajno odkupno podjetje 200 ton, mestna gospodarska podjetja Trbovlje 100 ton, elektrarna Trbovlje 100 ton, okrajni magazin 100 ton, celica uprave rudnika 100 ton, celica dnevnega kopa Neža 100 ton, celica separacije 150 ton, rudniški magazin 100 ton, celica rudniškega strojnega obrata 200 ton, celica DES 50 ton, celica MLO Trbovlje 40 ton, okrajno odkupno podjetje 50 ton, opekarna 50 ton. S temi obvezami, ki jih bodo člani Partije izvršili v počastitev 1. maja do konca prvega polletja, se najlepše pripravljajo na veliki praznik delovnega ljudstva Jugoslavije in vsega sveta ter dokazujejo vsemu svetu svojo predanost in ljubezen do Partije in tovariša Tita.

V nedeljo 16. aprila so tekmovalle osnovne partijske organizacije rudnika Zagorje

Osnovna partijska organizacija v Kisovcu je za nedeljo 16. aprila napovedala tekmovalje za proizvodnjo premoga vsem osnovnim partijskim organizacijam na rudniku Zagorje. Mestna partijska konferenca je dne 14. t. m. to tekmovalno napoved sprejela. Kozanje se je vršilo v dopoldanski izmeni. Rezultat tega tekmovalja je

bila produkcija 410 ton pranelega premoga. Gotovo bi uspeh bil še večji, če bi se v tekmovalje vključili tudi tovariši, ki so morali na teren zaradi popisa pomladanske setve.

Najboljši uspeh je dosegla osnovna Partijska organizacija v Kisovcu, ki je prekoračila planirano stopitev za 22%.

Zaje Ivan umrl

Dne 11. t. m. je v Zagorju po dolgi in mučni bolezni umrl tov. Zaje Ivan, normirec rudnika Zagorje. Njegovega pogreba dne 13. aprila se je udeležilo okoli 1500 ljudi, kar priča, da tov. Zaje ni bil priljubljen samo v svoji partijski organizaciji Zunanjega obrata, temveč da so ga kot komunisto in doslednega borca za socializem spoštovali tudi člani vseh ostalih množičnih organizacij. Pred fizikturnim domom, kjer se je pogrebni spreved koncentriral, je tov. Fruga Ferdo imel značilen govor, v katerem je prikazal življenje in trpljenje pokojnika kot enega od tisočih drugih proletarcev, ki so bili za časa stare Jugoslavije zaradi svojega naprednega mišljenja in delovanja preganjani, zaprti, mučeni, ter so si morali iskati kruha v tujini, kjer jih je izžemal in preganjal brezsrčni kapitalistični sistem. Ze izžepan in bolan se je tov. Zaje vrnil v osvobojeno domovino ter takoj pričel sodelovati pri graditvi socializma. S svojim delom v službi in v množičnih organizacijah je dajal vzgled in pobudo ostalim članom. Delal je, dokler ga bolezen ni prikovala na bolniško posteljo. Umrl je v najlepših moških letih, star komaj 44 let. — Slava njegovemu spominu!

Konferenca OF zagorskega sektorja je osvojila važne sklepe

Dne 14. aprila se je nad 100 odborikov OF iz zagorskega sektorja udeležilo konference, na kateri so obravnavali in reševali tekoče probleme ter osvojili usrezajoče sklepe.

Med temi je najvažnejši sklep, da bodo temeljito pregledali obdelana zemljišča ter pomagali kmetovalcem, da se vsak kosček zemljišča izkoristi in poseje. Kmetovalcem bodo pravilno prikazali potrebo čim večje proizvodnje kmetijskih pridelkov, skrbeli bodo za temeljito obdelavo posejanih kultur ter s tem zagotovili planirano oddajo.

Na konferenci so tudi sklenili, da bodo seznanili člane fronte s pomenom »Tedna cestnega prometa« ter organizirali popravilo onih delov cest, ki so v slabem stanju.

Tudi mladinski aktiv strojnega obrata rudnika Zagorje tekmuje v počastitev 1. maja

Člani aktivna LMS strojnega obrata na rudniku Zagorje so sklenili, da bodo v počastitev prvega maja poslali na teren ekipo, ki bo na zadržni ekonomiji v Senožetih uredila transmisijsko napravo za pogon kmetijskih strojev s pomočjo Dieslovega motorja. Ekonomija ima že dalje časa ta motor, toda ne more ga uporabljati, ker nima pripadajoče transmisije. Ko pa bodo dobili transmisijo, bo ta motor uporabljen za pogon raznih strojev, kar jim bo mnogo olajšalo delo. Mladinci strojnega obrata so napravili že precejšen del te naprave in jo bodo do 23. aprila zgotovili in montirali.

Ta obveza mladincev strojnega obrata naj bi bila v spodbudo tudi ostalim aktivom LMS v našem kraju, da dajo podobne obveze za pomoč zadržnim ekonomijam in kmetijskim delovnim zadrugam v zagorskem sektorju.

Ravno pri spomladanski setvi bi delovne ekipe lahko mnogo pripomogle, da se setveni plan pravočasno izpolni, zlasti bi pa to bilo koristno tam, kjer se nahajajo ogrožene površine.

POPRAVEK

V 14. številki našega lista smo na 4. strani priobčili članek, da so rudarji rudnika Trbovlje dosegli plan za prvo tromesečje t. l. V tem članku je sledeč stavek: »Razumljivo je nadalje, da se je odkopna storitev na rudniku v mesecu marcu v primeru s mesecem januarjem dvignila za 10 %, kar moramo poudariti še posebej.« — Ta stavek se glasi pravilno: »Razveseljivo je itd...«

Naloge frontnih organizacij okraja Trbovlje

Organizacija OF je ena naših največjih množičnih organizacij, ki zajema v svojih vrstah vse napredne in postene državljane. Ravno zaradi svoje množičnosti je OF med prvimi organizacijami, ki so odgovorne za uspešno izvršitev planskih nalog v našem gospodarstvu.

Prva in najvažnejša naloga v tem mesecu je spomladanska setev, saj zavisi pač od nje naša preskrba. Iz tega razloga naj vse frontne organizacije na vasi tesno sodelujejo s KLO in z njimi skupno rešujejo vsa s spomladansko setvijo zvezana vprašanja. V krajih kot n. pr. Podkum, Dole pri Litiji, Skladovec, kjer grozi nevarnost, da bodo ostala polja neobdelana in neposejana, naj frontne organizacije nemudoma sestavijo delovne skupine najboljših frontovcev, ki bodo ogrožene površine posejali, v jeseni pa seveda tudi poželi. To velja za vse vaše frontne organizacije, kajti z njihovo pomočjo bodo ljudski odbori najlažje in najzanesljiveje premostili večino težav, ki ogrožajo uspešno izvršitev spomladanske setve. Prav tako naj imajo frontne organizacije v naših centrih pred očmi, da je v veliki meri tudi od njih odvisna izvršitev spomladanskih poljskih del. Iz tega razloga naj se formira v Zagorju 5, v Trbovljah 8, v Hrastniku pa 4 frontne skupine, ki bodo vaškim frontam priskočile na pomoč. Tu je potrebno pripomniti, naj vse frontne organizacije pospešajo v prihodnje več skrbni temu vprašanju kot dosedaj — veliko večja briga je nujna, kot smo jo videli n. pr. pri odkupih.

Bližamo se dnevu 9. obletnice OF pod vodstvom KPP; frontne organizacije v centrih in na vaseh naj za ta dan pripravijo slovesne delovne konference, na katere naj povabijo vse svoje članstvo; na teh konferencah se bo podal obračun dela OF od njene nastanka do danes. Na predvečer devete obletnice OF naj se prižgejo na vseh naših vrhovih kresovi v spomin na pričetek naše oborožene borbe leta 1941 proti nemškemu fašizmu in proti domačim izdajalcem. Frontne organizacije naj v tednu pred 27. aprilom organizirajo in razvijejo najširšo agitacijo, da bodo na dan 9. obletnice naše OF vse hiše in vsa druga poslopja slavnostno okrašena, prav tako naj se na primernih mestih postavijo slavaloki ter nameste parole, ki bodo spominjale članstvo na zmagovito borbo naše slavne OF. Za ta dan naj vse frontne organizacije v centrih in na vaseh pripravijo vse potrebno, da bodo lahko ta dan na slovesen način sprejele v svojo sredo vse one, ki so

zaslužili, da postanejo člani naše slavne organizacije. Množično sprejemanje novih članov naj se izvrši na teh slavnostnih konferencah, kjer se bodo novim članom izročile članske legitimacije. Ravno tako naj frontne organizacije ta dan temeljito pregledajo svoje vrste in ob tej priliki izločijo iz organizacije vse škodljivce.

V zvezi s proslavo 1. maja naj frontne organizacije v svojih krajih tesno sodelujejo s štabi, ki bodo odgovorni za izvedbo vseh nalog po tem vprašanju. Poleg vseh v zvezi s proslavo prvega maja, stoječih nalog se zadolžujejo vsi KO OF, da pošljejo prvega maja po en opremljen voz s simboličnimi prikazi na parado 1. maja v Trbovljah. Za izvršitev te naloge so odgovorni frontni odbori oziroma frontne organizacije posameznih KLO.

Ker se bo v mesecu aprilu in sicer v času od 13. do 30. t. m. vršil »Teden cest«, v katerem mora vsak član doprinesiti svoj delež, naj frontne organizacije po vseh krajih takoj formirajo delovne štabe, ki bodo odgovorni za tehnične in ostale priprave tedna cest. V zvezi s tem vprašanjem naj frontne organizacije tolačijo svojim članom besede tovariša Tita, ki je dejal, da vlada pri nas samo ena kriza, to je kriza pomanjkanja delovne sile. Kakor vidimo vsi, so v našem okraju ceste v zelo slabem stanju, na drugi strani pa nam primanjkuje delavcev, da bi jih zaposlili na naših cestah. Tako prav lahko ugotovimo, da zavisi od frontnih organizacij, kako bo uspel teden cest, t. j., ali se bodo izvršila vse potrebna dela ali ne. Pomislimo, da predstavljajo motorna vozila, ki se kvarijo in uničujejo na naših cestah, ogromno škodo, ki gre v breme nas vseh. V nešteto primerih, zlasti pa na vasi, nadalje opazimo, da se naše frontne organizacije ne zavedajo v zadostni meri, da so v prvi vrsti poli-

tične organizacije, ki bi morale v svojem področju obravnavati naša politična vprašanja. Isto tako lahko na drugi strani opazimo, da frontne organizacije ne obrazlagajo svojemu članstvu borbo Jugoslavije v mednarodnem merilu. Na vseh članskih sestankih je treba tolačiti mračne cilje informbirojevskih agentov, prepoved delovanje ljudske fronte na Čkoslovaškem, v Madžarski, Romuniji in Bolgariji, preganjanje napredno mislečih ljudi v teh državah. Enako je treba tolačiti na takih zborovanjih borbo in napore našega naroda onkraj naših meja: borbo za slovenski jezik v Trstu, borbo naših koroških Slovencev. — Nadalje se stavlja pred frontne organizacije naloga borbe proti notranjemu sovražniku, potrebno je tolačenje raznih gospodarskih uredb itd.

Da bodo zmogli naši odbori vse te naloge, ki seveda niso lahke, uspešno vršiti, je potrebno, da se v vseh naših krajih iz odborov izločijo ljudje, ki predstavljajo v odborih samo številke, ne pa aktivne delavce, borce za izvršitev nalog, katere jim je članstvo ob izvolitvi poverilo. O vseh takih izločitvah je treba vse članstvo seznaniti, okrajnemu odboru OF pa o tem poročati, da bo take primere publiciral v časopisih. Za vse nevredne odbornike je treba najti nove, poštene ljudi. Ravno tako naj odbori posvečajo več pažnje kot dosedaj študiju, ker le tedaj bodo odborniki res vedeli, za kaj in za koga delajo.

Opozorilo: Vsi odbori se opozarjajo, da bo okrajni odbor OF tedensko prišal naloge na svoje osnovne organizacije po našem lokalnem listu »Zasavski udarnik«, zaradi česar je nujno potrebno, da se vsi odbori, ki lista še ne prejemajo, nanj takoj naroče.

Sekretariat OOOOF Trbovlje

Sektorska konferenca v Hrastniku

V četrtek 13. aprila se je vršila v Hrastniku sektorska konferenca, na kateri je bilo navzočih 42 odbornikov hrastniškega sektorja.

Tovarišica Vezoviškova je otvorila konferenco, pozdravila navzoče in predlagala dnevni red. Nato je tov. Vezoviškova pričela z vprašanjem dela vaških in terenskih odborov OF in podala točno analizo dela vaških frontnih odborov pri izvajanju nalog na terenu. Ostro je grajala vaški teren Marno, ki je pri izpolnjevanju nalog skrajno malomaren. To se je dovolj jasno pokazalo pri volitvah v Zvezni

svet in Svet narodov. Na drugi strani pa nam je prikazala delo dobrega vaškega odbora Kal.

Vaški frontni odbor Kal je samoiniciativno rešil vprašanje setvenega plana, rešil problematiko ogrožene zemlje ter organiziral vse predpriprave za 27. april ter 1. maj. Hkrati je prevzel obveze za delo v Tednu cest.

Nadalje je tov. Vezoviškova analizirala veliko razliko med vaškimi odbori. Poudarila je, da je nujno potrebno, da vsi odbori pričnejo izvrševati svoje naloge ter posnemati vaški odbor Kal. O setvenem planu je govoril tov.

Verdaj in dal točna navodila spomladanskega setvenega plana. Vsi navzoči so v živahni diskusiji razumeli pomen setvenega plana in predlagali točne sklepe glede njegove izvršitve.

Za praznika 27. april in 1. maj so vse priprave že v polnem teku. Frontni in vaški odbori so si zadali nalogo, da bodo dostojno praznovali oba praznika.

O tednu cest je govoril tov. Verdaj in dal v tem pogledu potrebna navodila. Nadalje je govoril tov. Zupan in obrazložil nujnost intenzivnega dela Frontnih odborov, o pozitivitvi dela vsakega frontovca. Hkrati je naglasil nujnost ideološke izgradnje in učvrstitve samozavesti frontovcev.

Tov. Strniša je ob zaključku tolačil navzočim nujnost in potrebo pozitivitve dela v organizaciji PAZ.

Konferenca sama je prinesla mnogo zdravih predlogov, ki so jih navzoči osvojili in sprejeli potrebne sklepe.

Konferenca si je zadala en sam sklep, in to je: da bo vse predstoječe naloge 100% izvršila.

Sindikalisti obrti in industrije so izvedli uspelo delovno akcijo pri gradnji zadružnega doma v Kleku

V nedeljo so se udeležili kljub majhnemu številu udarniškega dela v Kleku. Opravili so skupno 115 ur. Organizacija dela ni bila taka, kot smo pričakovali. Zopet se je pokazala slabost krajevnega odbora OF Klek, to predvsem zaradi tega, ker ni nudil nobene pomoči. Sele po dveh urah dela je prišel predsednik na lice mesta, ni pa dal nobenih organizacijskih navodil. Delo je v celoti uspelo, za slugo pa je pripisovati samoiniciativnosti predsednika sindikalne podružnice tov. Bizjaka, ki je delo pravilno razpodelil. Da bi delo še bolj uspelo, bi apelirali na KO OF Klek, naj zadevo povsem drugače organizira. Da bo delo uspelo, naj pošlje prihodnjic na gradbišče kakšnega strokovnjaka. Razumljivo je, da bodo sindikalisti imeli več veselja, če bo delo dobro organizirano. Le na ta način bi prišlo do povezave med vasio in mestom. Ob 12. uri se je delo zaključilo, člani pa so z zavestjo, da bodo še nadalje pomagali pri socializaciji vasi, odšli vesel domov.

H. S.

Čelist Čehovin med svojimi rojaki

V soboto 22. t. m. bo v Trbovljah koncertiral rojak iz Trbovelj, čelist Čehovin Bogomil s svojo skupino v Delavskem domu. Koncert bo popoldne ob 3 za gimnazijo in ostale šole, ob 7 pa za širšo javnost.

Ivan Kosec († Ivan Keše):

Trbovlje v času kapitalistične dobe

Socialni prerez

Kdor hoče poznati zgodovino najnovejše dobe, ta naj študira usodo kakega industrijskega kraja...

»Borba 1924

Trbovljet

Simbol trpljenja in naporov vsega industrijskega proletariata Slovenije; kajti v Sloveniji tvorijo le rudarji izraziti tip industrijskega delavstva v širšem obsegu, ki so po svojem položaju že desetletja navezani izključno na mezo v rudarski stroki.

Trboveljska premogokopna družba! Simbol gospodarske sile in politične moči delniške družbe kapitalističnega podjetja.

Dva nespravljiva svetova, ki oblikujeta zgodovino najnovejše dobe. Kakor tvorijo rudarji oni kader v vrstah industrijskega delavstva, ki je močnejše in zavestno sodeloval pri naši socialno politični zgodovini in oval brazdo razredne delavske kulture, tako je Trboveljska premogokopna družba s svojim ogromnim gospodarskim vplivom močno posegla v naš gospodarstveni in politični razvoj. Slovenska zgodovina zadnjih desetletij je najtesneje povezana s Trbovljami.

Ni namen te brošure, da se spušča v le medsebojno povezanost, temveč le, da pokaže prerez življenja in trpljenja revirja, v kolikor dane okoliščine to dopuščajo in v kolikor omogoča razpoložljivi material.

Ivan Kosec

1. Trboveljska premogokopna družba

Hrečče so zapeli krampji in načeli deviško zemljsko skorjo v tridesetih in štiridesetih letih preteklega stoletja nad stisnjeno dolino Save s središčem v Trbovljah; vsak dan glasneje so odmevali njih glasovi v bedno koč našega kmeta, ki se je na svojem malem posestvu zvižal za svoj obstoj. Vabeče so posegli v številno družino prezadolženega kmeta in nudili sigurnejši zaslužek za boljši kos kruha. Tedaj ni najbrže v zavesti nobenega slovenskega človeka zrasla ona predstava in pravi lik tega, kar je ugledala mala družba francoskih, nemških in italijanskih finančnikov v podzemnih plasteh zasavskega pogorja. Debele plasti premogovnih skladov so nudile vse pogoje in sigurno jamstvo za razmah in uspeh mlade industrije, ko je začela v drugi polovici preteklega stoletja

prodirati v naše kraje. Poleg drugih podjetij, večinoma ustanovljenih po tujem kapitalu, je zgradila leta 1869. »Kranjska industrijska družba« železarno na Jesenicah, železo in premog sta pa kakor kmet in zemlja navezana drug na drugega. Komaj tri leta za tem (1872) so ustanovili francoski in avstrijsko-nemški finančniki »Trboveljsko premogokopno družbo« z namenom, da izkoristijo premogovne zaklade Slovenije in kapitalistično uredijo ter razširijo premogokope, ki so že obratovali. Temeljna glavnica družbe je znašala ob njeni ustanovitvi 1.500.000 avstrijskih forintov. Komaj preteče nekaj desetletij, že so zbrale rudniške sirene okoli sebe preko 6800 sajastih bratov (1913), ki hitijo v podzemeljske rove, da zadoste naročilom in potrebi; potreba pa je bila v tem času velika in povpraševanje vedno večje, kajti parni stroj triumfira po zemeljski obli, fabriški dimniki rastejo in zahtevajo vedno več »rnega diamanta«. Industrija dela v tem času skoce; brez premoga ni zmogla življenja, kakor ga ni zmogel človek brez zraka. Zato vedno hitreje in vedno več. Iz dneva v dan se množijo podzemni mineri, ki so zamenjali motike s krampom, travnike s stisnjenimi podzemnimi rovi, kmečko suženjstvo z okovi industrijskega kapitala male kapitalistične družbe.

Mala kapitalistična družba vibira od uspeha do uspeha, leto za letom z več

jim uspehom. V razmeroma kratkem času spadajo v njeno last premogokopi v Trbovljah, Zagorju, Hrastniku, Hudi jami, Rajhenburgu in Kočevju. S tem si je TPD (Trboveljska premogokopna družba) pridobila vse najvažnejše premogovnike in tudi danes obvladuje skoro vso premogovno proizvodnjo Slovenije, kar naj pokaže sledeča tabela:

Leto	Celokupna proizvodnja premoga Slovenije v tonah	Proizvedla TPD v tonah	TPD v odstotkih
1913	1.587.137	1.299.095	82
1918	1.087.562	1.019.260	94
1922	1.554.332	1.172.726	75,5
1929	2.293.400	1.957.640	85,4
1933	1.157.014	921.400	79,6
1934	1.170.641	1.000.464	85,4

Nad pet šestin v Sloveniji proizvodnega premoga pade na premogovnike TPD. Od tega pa zopet tri petine produkcije na samo Trbovlje. Tako je postala Trboveljska d. d. že pred vojno gospodarska sila v Sloveniji. Po vojni je delala s podvojeno silo in hitrostjo. Po prevratu 1918 je zgodovina doživila njenim revirjem najvažnejše mesto v Jugoslaviji, ki je bila na premogu sicer bogata, toda na

V čast V. skupščine rudarjev Slovenije so tekmovali rudarji zasavskih rudnikov

Na čast redne letne skupščine rudarjev Slovenije, ki se je vršila 15. in 16. aprila v Laškem, so rudarji rudnikov Trbovlje, Zagorja in Hrastnika tekmovali pod geslom: »Čim več premoga naši industriji«. V rudniku Trbovlje so na prvi dan konference nakopali rudarji 2760 ton premoga. Na dan 16. aprila pa so tekmovali brigade na vzhodnem obratu, brigada Ovnika Poldeta in Pavlina, na zahodnem obratu pa brigada Erjavca Franca, ki je štela 17 mož in nakopala 366 vozičkov premoga ali 271 ton, t. j. na posameznika 21,5 vozičkov ali 16 ton. Celotno so ta dan nakopali na rudniku Trbovlje 830 ton premoga.

Na rudniku Hrastnik so tekmovali že v petek 14. t. m. in je brigada 15 kratnega udarnika Martina Kmeta na obratu Ojstro tekmovala v počastitev skupščine Republiškega odbora rudarjev za Slovenijo in nakopala 180 vozičkov premoga ter prekoračila nor-

mo za 82 %. Ta uspeh je ponoven dokaz, kako naši delovni kolektivi odgovarjajo na vsa obrekovanja vseh tistih, ki hočejo na vsak način preprečiti socializem v naši državi. Brigada 11-kratnega udarnika Vastiča Mirkota je nakopala 90 vozičkov ter prekoračila normo za 38 %. Brigada Brečka Antona je nakopala 86 vozičkov ter presegla normo za 36 %.

Na rudniku Zagorje so rudarji tekmovali v nedeljo, kjer je osnovna partijska organizacija iz Kisovca napovedala tekmovalno vsem osnovnim partijskim organizacijam. Nakopali so 510 ton premoga. Najboljši uspeh je dosegla osnovna partijska organizacija Loke-Kisovec, ki je imela največji odstotek udeležbe ter presegla planirani učinek za 22 %.

Vsem tem brigadam k njihovem uspehu čestitamo z željo, da bi tudi v prihodnje tako častno izpolnjevale planske naloge v rudarstvu.

Tudi lovci so kopali premog!

Kaj se je godilo na dan volitev v Hrastniku? Zmaj res nismo nič opazili, pač pa v jami Ojstro. Lovci so sestavili svojo tekmovalno brigado. Sestavljena je bila iz »privatnega sektorja«, upokojencev in dveh aktivnih rudarjev.

Kakšep je bil uspeh? — Lovci, 13 po številu, so nakopali 80 ton premoga. Torej prav zadovoljiv uspeh!

Upamo, da bodo tudi drugi lovci v zasavskih revirjih stopili na plan in pokazali svojo zavednost ter pomagali rudnikom pri izvršitvi proizvodne naloge, da zgradimo v naši državi čimprej lepšo bodočnost — socializem.

premogovnikih siromašna. S tem je Trboveljska d. d. samo pridobila. Naša je široko tržišče v Jugoslaviji, kjer ni bilo prav za prav nikake konkurence in ogromna potreba. Zavzemala je dominantno mesto ne samo v Sloveniji, temveč v celokupni premogokopni produkciji Jugoslavije.

S tem TPD ni predstavljala le gospodarske sile Slovenije, ampak istočasno tudi finančno moč.

Kakor smo videli, je bil industrijski (in finančni) kapital pred vojno v neslovenskih rokah. Po prevratu leta 1918. je pa mlada slovenska buržoazija v svoji hejzlovski »revolucionarnosti« in »domovinskem navdušenju« smatrala za svojo nacionalno dolžnost, da preide bogastvo Slovenije v »slovenske roke«. Da bi dobilo to stremenje takratnih gospodarskih predstavnikov in finančnih veljakov Slovenije čimbolj vsenarodni značaj, so imenovali ta posel nacionalizacijo. Pri tem pa seveda ni šlo za to, da bi šla proizvodna sredstva in bogastvo Slovenije v roke širokih plasti naroda, temveč je bil tu udeležen le ožji krog slovenskih finančnikov. Tako je bilo svoje čase pri nas precej vika in krika o »nacionalizaciji« Trboveljske d. d., ki se je pa ravno tako žalostno končal, kakor se je začel. Razkrinkana pa je bila s tem vsa tista rodoljubarska kričavost slovenskega meščanstva, ki je pod firmo nacio-

nalnosti pripomogla do tega žalostnega poglavlja v naši gospodarski in politični zgodovini.

Prvo »nacionalizacijo« je izvedel konec leta 1920. »ženialni« jugoslovanski finančnik Praprotnik, ki je bil takrat vsemogočni ravnatelj Jadranske banke. Izvršilo se je bilo to na ta način, da je dunajska »Länderbank«, ki se je po prevratu prekrstila v Banque de pays de l'Europe Centrale in prenesla svoj sedež v Pariz, prepustila Jadranski banki, oziroma nacionalizatorjem eno osmino delnic Trboveljske d. d. v normalni vrednosti šestih milijonov kron. Delniška glavica je znašala tedaj 48.000.000 kron. Baje je Praprotnik te delnice prodal dunajskemu kapitalu, kakor je poročalo časopisje.

Prvi je sledila druga »nacionalizacija« in je bila izvedena leta 1922., ko je bila delniška glavica Trboveljske d. d. povišana od 48 milijonov na 100 milijonov kron in je bilo ob tej priliki izdanih 260.000 novih delnic po vrednosti 200 kron. Starim delničarjem je bila priznana opcijska pravica na eno delnico za tri stare, torej na 80 tisoč novih delnic. Ostalih 180.000 delnic pa je prevzela takratna Praprotnikova »Slavenska banka« v Zagrebu. Kakor je zatrjeval list »Jugoslavija« ni dejansko niti teh 180.000 delnic ostalo v rokah Slavenske banke, temveč samo polovica, dočim je drugo po-

Liublanski pionirji čestitajo trboveljskim rudarjem!

Prisrčno pismo je poslala trboveljskim rudarjem tovarišica Trček Alenka na državni osnovni šoli v Ljubljani - Bežigrad, II. rajon, Mlada tovarišica piše v imenu pionirjev 4. b razreda bežigradske šole sledeče:

Ljubljana, 13. apr.

Dragi tovariši rudarji!

V šoli se zelo veliko učimo o bogastvu naše zemlje. Največkrat se pogovarjamo s tovarišem učiteljem o premogu, saj vemo, da je ena izmed najbolj važnih rud. Lepo Vam čestitamo k Vašim rekordom, ki jih dnevno dosegate. Posebno čestitamo Vaši udarni brigadi, ki dosega velike, velike uspehe v kopanju premoga.

Mi pionirji še rastemo in ne moremo še veliko pomagati naši socialistični domovini, vendar se zelo pridno

učimo. Zelim Vam se mnogo uspehov v Vašem udarnem delu.

Za domovino — s Titom naprej!

Vas pozdravljamo

pionirji 4. b razreda osn. šole Bežigrad

Pismo ima še sledeč pripis: Prosim Vas, če bi nam lahko sporočili, koliko rudarjev je zaposlenih in koliko izkoplje en rudar na dan premoga.

Tega toplega pisma so vsi trboveljski rudarji zelo, zelo veselili in se tovarišici Trčekovi zanj od srca zahvaljujejo. Na to pismo bo odgovorila direktorica rudnika Trbovlje in pionirjem bežigradske šole poslala nekaj sladkorčkov. Hkrati je direktorica rudnika naročila, da se pismo bežigradskih pionirjev razglaša v revirjih vsem našim rudarjem.

KOZ na Izlakah se je dobro pripravila na spomladansko setev

Kako napreduje izvrševanje plana setve v KLO Izlake

Kmetijska obdelovalna zadruga na Izlakah nam nudi primer dobrega združnega gospodarstva. Izpolnitev spomladanskega setvenega plana ji ne dela nobenih težav. Na svojih sestankih — prejšnji teden so imeli kar dva zaporedoma — so pretresli vso problematiko v zvezi s setvijo ter postavili določen operativni plan, po katerem so do 20. aprila posadili planirane količine krompirja, do konca meseca pa izvršili plan setve 90 odstotno. V maju bodo zasejali še 70 arov sončnic in koruzo. Do 10. aprila so izvršili okoli 10 odstotkov plana. Prav lahko bi posejali še več, toda ravna se po dolgotrajnih izkušnjah ter se nočejo prenapliti s setvijo nekaterih kultur, za katere je zemlja še prehladna. Pri tem jim koristijo navodila knjižice »Agrotehnični ukrepi«. Ta knjiga je izšla leta 1949 v izdaji Ministrstva rudarstva LRS. Člani zadruge jo na svojih sestankih marljivo predelavajo.

Zadruga ima zagotovljene zadostne količine gnojiva. Zagotovili so si tudi priložnostno delovno silo za obdelavo posejanih površin. Ostala spomladanska dela, kakor branje žita in ostalo, so izvršili že 90 odstotno. Jesenska setev, zlasti žita, kaže dobro letino.

KOZ Izlake gre po dobri poti ter je že sedaj vzgled dobrega združnega gospodarstva, kar vpliva na kmetovalce v okolici, da so začeli drugače gledati na združno obdelovanje zemlje.

Izvršitev setvenega plana v privatnem sektorju v KLO Izlake pa ne bo tako lahka kakor v združnem sektorju. Plan setve so sicer na zboru volivcev predelali, vendar pa dela razdrobitev plana na posamezne kmetovalce znatne težave. Nekateri večji kmetje so pustili precejšnje količine orne zemlje v ledini, sedaj se pa izgovarjajo, da jim plan ni realno postavljen. Setvena komisija bo morala energično nastopiti, da ne bo ogrožena izvršitev setvenega plana. Do 10. aprila je v KLO Izlake izvršenih okoli 13 odstotkov plana. Setev krompirja bo v celoti izvršena.

Knjigovodski tečaj v Zagorju

Pred kratkim se je v Zagorju v okviru okrajnih proizvodnih podjetij zaključil 3 mesečni knjigovodski tečaj. Tečaj je obiskovalo 10 kandidatov, in so ga zaključile vse tečajnice s prav dobrim in odličnim uspehom. Pohvala gre v nemajhni meri prizadevanju okrajnih proizvodnih podjetij, zlasti pa nastavniku tov. Jokoviču Dušanu. — Zeletj bi bilo, da bi se podoben tečaj v bližnji prihodnosti ponovil s širšim delokrogom in učenim načrtom, kateremu naj bi se priključila še administrativna snov. — Vsem absolventkam iskreno čestitamo!

lovico prejela »Banque de l'Europe Centrale«. Kako je bila »nacionalizirana« Trboveljska d. d. prihodnje leto, ko je bila delniška glavica povišana na 200.000.000 kron, to v javnost ni prodrla. Vsekakor pa ostane dejstvo, da je večina in sicer ogromna večina delnic TPD ostala v avstrijskih in francoskih rokah in da je le majhno število delnic dospelo v jugoslovanske roke, to se pravi v roke Slavenske banke.

Leta 1924. je stopila Slavenska banka v kolaboracijo in poslovno skupnost z »Ljubljansko kreditno banko«, najstarejšo in največjo slovensko banko, ki ima v svojem interesnem območju večino industrijskih podjetij v Sloveniji. Medsebojna povezanost in skupnost interesov »Ljubljanske kreditne banke«, Slavenske banke, Trboveljske d. d. in Banque de pays de l'Europe Centrale tvori mogočen koncentracijski kapital v Sloveniji, ki obvlada večino slovenskega gospodarstva; vse to pa je povezano z inozemskim kapitalom, predvsem francoskim in nemškim, ki je iz leta v leto bolj obvladal gospodarsko življenje Slovenije.

Zadnje poglavje »nacionalizacije« Trboveljske d. d. je bilo izvršeno s tem, da je TPD prevzela Slavensko banko, ko si je leta 1925., pridobila absolutno vrhuno delnic te banke. S tem je bilo »oglavje« »nacionalizacije« TPD zaključeno, slovenska javnost pa za novo izkušnjo bogatejša.

Leta 1918., to je v dobi, ko je bilo denarja v obilici in ko so gospodarski krogi stremeli za tem, da se iznebijo gotovine in dobičkanosno naložijo svoj razpoložljivi denar, je bila ustanovljena »Slavenska banka« potom transformacije majhnega pokrajinskega denarnega zavoda »Kotorske štedionice«. Razvoj novo ustanovljene banke je šel v naglem tempu naprej. V kolikor je bilo v njem jugoslovanskega kapitala, je bil večinoma slovenski in glavni del poslovanja območja se je nahajal v Sloveniji, kar najbolj nazorno kaže veriga industrijskih obratov, ki jo je ustvarila Slavenska banka. V glavnem je dobila banka svoj razmah potopi združitve z večjimi denarnimi zavodi, predvsem pa s fuzijo z Jugoslovansko banko Union, ki je bila izvršena leta 1922. S to fuzijo je prišla Slavenska banka do dobrih vezí s Trboveljsko d. d. Pri tem podjetju je bila Slavenska banka zainteresirana skupno z Banque de Pays de l'Europe Centrale v Parizu. Tako je v Slavensko banko prodrl tuji kapital in sicer isti kapital, ki je bil v najtesnejših zvezah s Trboveljsko d. d. Na ta način so bila med seboj povezana Slavenska banka, Trboveljska d. d. in Banque de Pays de l'Europe Centrale v vedno ožjo skupino, kjer je morala Slavenska banka vedno bolj prepustiti vlogo TPD, oziroma francoskemu kapitalu sploh.

(Dalje)

Sklepi o bodočem delu in nalogah sindikalnih organizacij

Letna skupščina OSS je na zasedanju sprejela vrsto sklepov o bodočem dosledno izvajati, zaradi tega jih v našem listu priobčujemo. Ti sklepi so sledeči:

1. Se nadalje je treba stremeti, da osvajamo socialistično tekmovanje, ker se je pokazalo, da je tako tekmovanje eno najbolj učinkovitih metod dela pri izvrševanju planskih nalog.

2. Da se s proizvodnimi posvetovanji vodi sistematična, vztrajna in dosledna borba za vsakodnevno izpolnitev plana, da skrbimo za boljše organizacijo dela in odstranjevanje vseh pomanjkljivosti, ki ovirajo pravilni razvoj proizvodnega procesa, da z borbo na članskih sestankih nastopamo proti vsem kršiteljem delovne discipline, ki s svojim brezvestnim odnosom do dela ovirajo proizvodne naloge in izvršitev petletnega plana.

3. Da še nadalje razvijamo propagando za širjenje racionalizatorskih in iznajditeljskih misli med delavci in inženirsko-tehničnim kadrom; da sistematično in vsestransko podpiramo racionalizatorje in iznajditelje, da se čimprej realizirajo njihovi predlogi in da se zavzemamo za pravilno nagajevanje racionalizatorjev in iznajditeljev.

4. Da v cilju organizacije tekmovanja, izpolnitev in prekoračenja proizvodnih planov vztrajamo na uvažanju tehničnih norm v vseh podjetjih, da vztrajno zahtevamo uvedbo pogodniškega sistema plačevanja, da se odločno zavzamemo za uvedbo dnevne evidence proizvodnih pokazateljev za vsak oddelček, vsako delovno skupino in delovno mesto; da tekmovalne komisije vodijo evidenco o prevzetih obveznostih vsake brigade kakor tudi poedince ali skupine na oddelku.

5. Sindikalne podružnice morajo posvečati večjo skrb vprašanju strokovnih kadrov ter izdelati v sodelovanju z upravnimi podjetji letni plan za dvig strokovnih kadrov, da organizirajo mrežo strokovnih tečajev izven delovnega časa in uporabljajo za to kot predavatelje, inženirje, tehnike in učilnice; da posvečajo posebno pozornost pritegnitvi novih učencev v gospodarstvu in zahtevajo, da ima vsako podjetje po zakonu določeno število učencev, da stalno skrbijo za ideološki, politični in kulturni dvig učencev v gospodarstvu, in njihov gmočni položaj, zlasti v domovih za učence v gospodarstvu, da skrbijo za pravilno organizacijo vzgajanja učencev in stalno nadzirajo njihovo napredovanje tako pri delu kakor tudi v šoli.

6. Sindikalna organizacija mora pomagati pri zbiranju delovne sile za naše gospodarstvo, voditi evidenco potrebne in razpoložljive delovne sile; da v sodelovanju z ljudsko fronto in KLO s sistematično agitacijo in propagando na vasi stalno mobilizira delovne rezerve, da s pomočjo AFZ organizacije mobilizira žensko delovno silo za našo industrijo in v ta namen skupaj z upravnimi podjetji določi delovna mesta, kjer bi mogle delati žene, možko delovno silo pa premesti na teža delovna mesta.

Da se glede higiensko-tehnične zaštite dela poleg borbe za odpravo pomanjkljivosti higiensko-tehnične zaštite dela seznanjajo delavske množice, zlasti pa novi delavci s procesom dela s higiensko-zaščitnimi predpisi v podjetju, da se podvzamejo profilaktični ukrepi, zboljšujejo higienske razmere v delavskih stanovanjih. V ta namen je potrebno, da sindikalne organizacije vzpostavijo najtesnejše sodelovanje med organi za zaščito zdravstva in poverjeništvom za delo.

8. Zaradi velikega odstotka nesreč po vseh podjetjih v letu 1949 se morajo organizirati v večji meri predavanja o vseh tehnično-zaščitnih merah, da bo vsak delavec najprej spoznal, kako naj se izogiba nesrečam, s tem v zvezi pa da se odpravljajo pravočasno vsi nedostaki, ki povzročajo eventualne nesreče.

9. Sindikalne podružnice morajo nuditi zahteve, da se prične takoj organizirati večja kontrola s strani komisij za preskrbo pri upravnem odboru podružnice, tako da se bo preskrba naših delovnih ljudi izboljšala z odpravo raznih pomanjkljivosti. Naloga teh komisij naj bo, da vodi stalno nadzorstvo nad menzami, nad službo delavske oskrbe, nad pravilno evidenco preskrbe, shranjevanjem in razdeljevanjem blaga, kvaliteto živeža, higieno, pa tudi borbo proti zlorabam in poneverbam.

10. Da se v polni meri zavzemajo za izvedbo vseh investicijskih planov, za zgradnjo stanovanjskih hiš pri podjetjih in pričnejo razvijati široko pobudo med delavskimi množicami za graditev stanovanjskih hiš s prostovoljnimi delom.

11. Sindikalne podružnice morajo takoj pristopiti k izboljšanju ljudskih inšpektorjev in sicer tako, da bo imela vsaka tretjina 3-5 ljudskih inšpektorjev in da jim sindikalna organizacija nudi vsestransko pomoč pri izvrševanju kontrole v menzah, mleknah, pri izvajanju planskih nalog itd.

Boriti se je treba proti vsem onim ki hočejo z legitimacijo ljudskega inšpektorja izkoriščati zaupanje, ki jim ga je ljudstvo dalo.

12. Prva in osnovna naloga sindikalnih podružnic je, da pobija stari pojmovanje socialnega zavarovanja in da se vse grupe seznanja z novim zakonom o socialnem zavarovanju in temeljito pridobivajo delavskega razreda na tem sektorju.

13. Glede na slabo razvijanje ljudske tehnike v našem območju je naloga sindikalne organizacije, da nudi vsestransko pomoč pri ustanavljanju klubov tehnike in zainteresiral za to

članstvo sinditata, zlasti pa našo delovno mladino.

14. Za hitrejši razvoj fizikulture dejavnosti je potrebno, da v l. 1950 polagajo sindikalne organizacije več paze na temu sektorju dela in naj na sejah podoborov, kakor tudi na sejah upravnih odborov razmišljajo in si zadajajo konkretne sklepe o dvigu fizikulture dejavnosti in v fizikulturo pritegujejo mlajše ljudi.

15. V cilju socialistične preobrazbe naše vasi naj sindikalne organizacije seznanjajo svoje članstvo s prednostmi zadrugištva na vasi in s prednostmi kolektivne obdelave zemlje. Predvsem morajo sindikalne organizacije seznanjati one delavce, ki stanujejo na vasi, in so zaposleni v njihovem podjetju ali ustanovi, da le-ti prenašajo na vas zdravo socialistično misel o zadrugištvu.

16. Kulturno-prosvetnim referentom v podružnicah bomo nudili vso pomoč. Nenehno bomo delali na tem, da si kulturno-prosvetni referenti v podružnicah postavijo svoje komisije in aktivne agitatorje.

Po podružnicah in podoborih, ki imajo zvočne aparature, bomo postavili redakcijske komisije za redno oddajo poročil po zvočnikih.

Oživel bomo grafikone plana, postavili po vseh podružnicah dopisnike za lokalni časopis »Zasavski udarnik«. Oživel bomo stenčase in se bodo članki redno izmenjavali. Vodili bomo nenehno agitacijo in pomagali organizirati, da se v vseh podružnicah uvede študij.

Delali bomo vztrajno na tem, da opismenimo po naših podružnicah nepismene. Pričeli bomo s sindikalnim tromesečnim večernim tečajem. Organizirali in poslali bomo na vas čim več agitk. Oživel bomo ljudske univerze.

Dobro uspel gospodinjjski tečaj

Organizacija antifašistične fronte žene v Kotredežu je sprejela že takoj v začetku leta plan za gospodarsko leto 1950. Med drugim si je zadala nalogo, da bo priredila gospodinjjski tečaj, kjer naj bi si žene članice AFZ pridobile osnovno znanje v gospodinjstvu. To nalogo je organizacija AFZ pred kratkim v celoti izvršila. Gospodinjjski tečaj je trajal 2 meseca in ga je obiskovalo 15 žena in mladink. Tečaj je vodila tovarišica Prašnikarjeva, ki je vložila ves svoj trud v to, da bi si tečajnice pridobile čim več znanja. Poleg praktičnega dela, ki je bilo sicer težko, in to v glavnem zaradi preskrbe živilskih artiklov, so se vršila tudi strokovna predavanja. Od OLO Trbovlje je bil sicer obljubljen tudi aktivist za politična predavanja v tem tečaju, vendar je ta obljuba

ostala samo v besedah. Žene pa so bile same tako samoiniciativne, da so naprosile krajevne aktiviste za politične ure, kjer so se tečajnice vsaj v glavnem spoznale s politično situacijo v naši državi in v svetu.

Da je tečaj, ki je bil prav dobro organiziran, dobro uspel, je pokazal njegov zaključek. Na ta večer so tečajnice povabile predsednika množičnih organizacij, kar dokazuje, da imajo naše žene smisel za delo ne samo v svoje lastne koristi, temveč za koristi skupnosti. Na zaključni večer je tečajnicam spregovoril predsednik KLO tovariš Grabnar Alojz, ki se je zahvalil tečajnicam za njihovo disciplino in marljivost, zlasti pa še tovarišici Prašnikarjevi, ki je vložila mnogo truda v organizacijo in izvedbo tega tečaja. N. N.

Žene iz Kotredeža po zaključku gospodinjjskega tečaja

Prvomajsko tekmovanje DID Zagorje

Tud osebje DID v Zagorju je sklenilo, da bo v počastitev delavskega praznika 1. maja tekmovalo v delu. Tekmovalo bo po sledečih točkah:

1. Dosledno izvrševanje vseh službenih dolžnosti;
2. Lepa ureditev DID znotraj in zunaj;
3. Prostovoljno delo na vrtu;
4. Točna udeležba na vseh sestankih;
5. Dopisi za slencas.

Uspehi tekmovanja so se že pokazali.

Kako deluje kulturno-prosvetno življenje v Zagorju

Kulturno-prosvetno delo v rudarskem kraju Zagorje se je v letošnjem letu močno razmahnilo vzdolž vsem težavam, s katerimi se borijo posamezne sekcije SKUD »Vesna«. Razni forumi v Zagorju se namreč premalo zanimajo za kulturno-prosvetno delo, predstavniki množičnih organizacij se pa ne udeležujejo ne sej ne občnih zborov, čeprav se nanje pisмено vabijo. Vendar je dobra volja kulturno-prosvetnih delavcev v Zagorju premagala tudi te težave. Že v samem mesecu marcu je društvo Vesna v predvolilni kampanji organiziralo 8 agitk na podeželju in z uspehom izvedlo uspešno akademijo na predvečer volitev. Sedaj se SKUD Vesna pripravlja na proslavo 30 letnice ustanovitve »Vesne«, ki se bo vršila v zadnjih dneh meseca maja. V mesecu marcu smo imeli javno produkcijo glasbene šole, gostovanje na Izakah in literarni večer v počastitev 8. marca. Priredili smo igr »Zalužiči ostali« v Kisovcu in jo ponovili na Vranskem. Pevski zbor je imel prireditve v St. Gotardu, ki pa žal ni uspela zaradi slabe udeležbe. — Na zadnjem sestanku si je društvo začrtalo za drugo tromesečje bogat delovni program. Dramska sekcija bo uprizorila dve igri in sicer igr »Lacko in Krešica« in »Desetega brata«. Redno bo delovala tudi Ljudska univerza. V aprilu je v märtu gostovanje slovenske filharmonije iz Ljubljane, glasbeni in literarni večer, koncert pevskega zbora Vesna, proslava obletnice ustanovitve OF s slovesno akademijo ter koncert rudarske godbe na pihala. V mesecu maju bodo sodelovale vse sekcije SKUD na prvomajski proslavi. Ponovila se bo igr »Lacko in Krešica« na vasi, glasbena šola pa bo imela svoj nastop ter gostovanje Slovenske filharmonije iz Ljubljane. Bogat spored je predviden za proslavo 30. obletnice ustanovitve kulturnega društva »Vesna«. Kulturni program bo trajal cel teden; na sporedu je koncert godbe na pihala, Ljudska univerza, nastop folklorne skupine, igr »Deset brata«, na predvečer rojstnega dne tovariša Tita glasbeni in literarni večer in samostojen koncert pevskega društva »Vesna«. Gostovanje ljubljanske opere »Seviljski brivci« je predvideno na predvečer 30. obletnice. Na dan obletnice bo budnica in sprevod iz Kisovca v Zagorje. Dopoldne je predviden nastop fizikulture, popoldne pa nastopi vabljenih društev.

V mesecu juniju je na programu gostovanje Slovenske filharmonije iz Ljubljane ter množični izlet celotnega SKUD Vesna, — pevski zbor pa bo priredil gostovanje na Primorskem. Dosedanje delo SKUD Vesna in bogat spored za drugo tromesečje nam je porok, da bo delo na tem področju vzbudilo v Zagorju res še vse ostale in da bodo naši poštivalni kulturni delavci našli podporo na vseh mero-dajnih mestih.

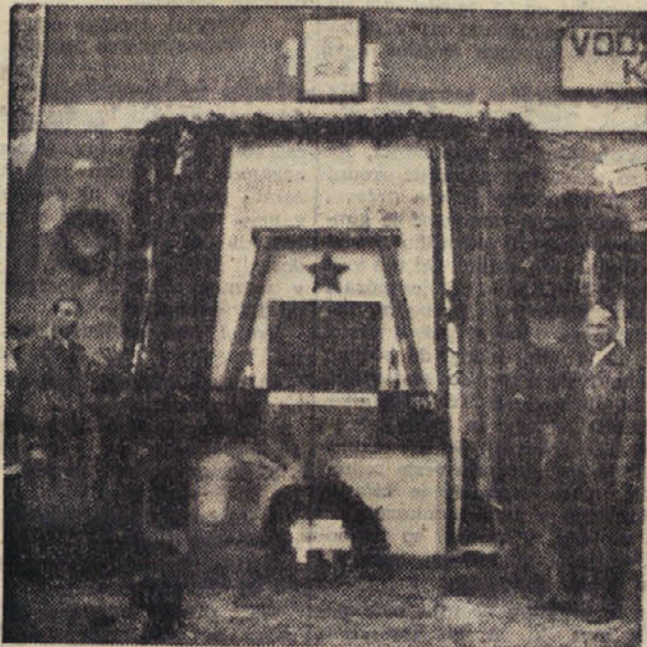
Tovariši, tovarišice!

Ko čitate naš list »Zasavski udarnik«, pomislite tudi nato, ali si že poravnate naročnino.

Odkritje dveh spominskih plošč žrtvam NOB v Zagorju

V nedeljo 16. aprila je krajevna Zveza borcev NOB odkrila dve spominski plošči žrtvam NOB. Prva plošča je vžidana na vzhodni strani glavne pisarne rudniške uprave v Toplicah. Na njej so vklesana imena žrtev, ki so svojčas prebivali v tem poslopju. Druga plošča se nahaja pri čakalnici obrata Kotredež. Posvečena je spominu 181 žrtev NOB, ki so delali v obratu Kotredež. Pri odkritju sta govorila tov. Klančičar Martin, direktor rudnika in tov. Bantan Rudi.

Odkritja se je vzlic slabemu vremenu udeležilo precejšnje število Krajevna Zveza borcev v Zagorju je do sedaj odkrila skupaj 6 spominskih plošč na različnih krajih zagorskega sektorja. V bližnji prihodnosti namerava odkriti še spominsko ploščo v Colnišah na mestu, kjer so bili ustreljeni talci.

Spominska plošča žrtvam NOB Toplice — čakalnica obrata Kotredež

Spominska plošča žrtvam NOB Toplice — Uprava rudnika

Trinkaš Vinko:

Še nekaj o „Krčmarici Mirandolini“

Pripomba uredništva: V 9. številki našega lista smo prinesli iz krogov sindikalnega gledališča v Trbovljah informativen članek o Goldonijevi komediji »Krčmarica Mirandolina«, v 11. številki pa o njej premiero te igre v Trbovljah dne 11. marca t. l. V obeh člankih je rečeno, da avtor te komedije ni imel pri pisanju igre umetniških pretenzij in da jo je napisal zgolj v zabavo publike. — To ni povsem točno. — Tovariš Trinkaš Vinko nam je poslal članek, ki pravi, da ima Goldonijeva komedija »Mirandolina« kulturni, zgodovinski in politični pomen; tovariš Trinkaš piše takole:

Carlo Goldoni (1707—1793) je eden tistih premagovalcev stare »Rokodelske komedije« (dell'arte — v kateri so vse osebe bile naprej določene in vedno iste), ki se tudi sam ni mogel otresti njenega vpliva, saj osebe iz »Krčmarice Mirandoline« spominjajo na osebe iz komedije »dell'arte« in so prav za prav v glavnem samo imensko prebarvane. Najboljše njegovo delo je »Krčmarica Mirandolina« (»La locandiera« — krčmarica), ki je v nekem smislu predhodnica »Figara« (ki ga je

naš prvi dramatik Tomaž Linhart prenesel v slovensko okolje s poznano komedijo »Veseli dan ali Matiček se ženja«). Komedijska ima veliko satirično moč in je zgodovinsko verna. Goldoni je s komedijo genialno prikazal propast plemstva, katerega predstavniki so: smešni marki di Forlipopoli (ki je hkrati sorodnik smešnega starca iz komedije dell'arte), v novem grofu Albafioritu, ki je kupil svoje plemstvo (in je sorodnik smešnega trgovca Pantalona iz komedije) in v vitezu Ripafra (ki je očiten sorodnik dobro znane, pri italijanskem ljudstvu osvojenega »Capitana« iz ljudske komedije). Čudovito spretno jih vodi za nos žena iz ljudstva, ki pa ni brez krvi, junak, marveč izrazita polnokrvna, živahna ženska in koketka, ki pa se končno odloči, da vzame za moža svojega zvestega natakara, ki je simpatičen zastopnik ljudstva.

Omenil sem, da komedija prikazuje propast plemstva. Njen tipičen predstavnik marki di Forlipopoli prikazu-

Zagorski zalivalci so tekmovali v nedeljo 9. aprila nakopali so 204 vozičke premoga

V nedeljo dne 9. aprila 1950 (na Veliko nedeljo) so se tudi zalivalci rudnika Zagorje izkazali v tekmovalstvu. Nakopali so 204 vozičke premoga. Zmagala je brigada zasipalcev v Kisovcu, ki jo je vodil tov. Zupančič Franc. Ta brigada je tudi napovedala tekmovalstvo vsem brigadam rudnika Zagorje in Trbovlje ter brigadi Ocepek Viktorja v Kisovcu. Tekmovalno napoved so sprejele vse brigade zalivalcev v Zagorju. Brigada Ocepek Viktorja ta dan ni tekmovala, ravno tako se tega kosanja ni mogla udeležiti brigada zalivalcev v Trbovljah, ker so morali zalivati. Zupančičeva brigada v Kisovcu je dosegla odkopni učinek 9 ton, a brigada v Kotredežu 7,1 ton na moža čistega, t. j. pranelega premoga. Odkopne prilike niso bile povoljne pri vseh tekmujočih brigadah.

Sodelujmo vsi v Tednu cest od 23.—30. aprila!

Okrajni petletni plan zajema potrebo obnove uničenih odsekov okrajnih cest in potrebo po rednem vzdrževanju teh komunikacij. Osnovni del tega nalog bo opravljen z investicijami, ostalo pa s pomočjo množičnih prostovoljnih akcij v »Tednu ceste« v času od 23. do 30. aprila t. l.

Lastniki in upravitelji motornih in vprežnih vozil dobro vedo, kaj predstavljajo za vozila slabi ali pa uničeni predeli cest in kolikega pomena so za promet redno vzdrževana okrajna cestišča. Mnogi od njih sicer radi kritizirajo, če ne morejo voziti po slabih cestah, ne vzamejo si pa časa ne primerne prilike, da bi pomagali popraviti škodo, h kateri so sami v izdatni meri pripomogli. — Velik avtomobilski promet po vojni je nenehna preizkušnja trdnosti naših cest. Ob deževnem vremenu nastajajo iz cestnih jamic obsežne mlake, na katere se vozniki motornih vozil ne ozirajo v zadostni meri, ker je zanje večkrat važnejši čas kot pa sredstva, ki so jim na razpolago. Prevožen blago je često dokaz posledic voženja po slabih cestah. Na gladki urejeni in negovani cesti je težko kaj razbiti in raz-

suti ali poškodovati. Iz tega razloga je kakovost cest resna slika nam in tujcem, kakšno gledanje imamo pri nas na objekte, ki služijo stalni uporabi delovnega ljudstva, ki so vsakomur a razpolago in bi morali vsakomur koristiti.

»Tedna cesta« ne bomo mogli uspešno izvesti, če odgovorni funkcionarji ne bodo posvetili potrebno skrb tehnični pripravi tega tedna, za pravočasno nabavo gramoza in posipanja cest, če koristniki cest ne bodo nudili pravočasno zadostne delovne pomoči in pokazali siceršno razumevanje za obnovo cest.

Poverjeništvu za lokalni promet OLO v Trbovljah je poklicalo krajevne funkcionarje, da na svojih področjih uspešno izvršijo vsa v to svrhu potrebna dela. Če se bodo funkcionarji KLO in OF kakor tudi organizacija ZB NOV zadovoljili samo s tem, da so prejeli okrožnico cest, ne bodo pa storili vsega potrebnega, da se na njihovih področjih popravijo ceste, ne bomo imeli o njih slike dobrih gospodarjev za ta del obče ljudske imovine.

Mladina trboveljskega okraja odšla na gradnjo Novega Beograda

Dne 13. t. m. se je na iniciativo CK LMS formirala v Trbovljah prostovoljna četa mladincev in mladink trboveljskega okraja, ki je odšla na gradnjo Novega Beograda.

Ob treh popoldne se je četa pred okrajnim sodiščem vkrcala na kamion, ki jo je popeljal do železniške postaje. Od tu so šli mladinci z vlakom do Krškega, kjer se formira brigada za Novi Beograd. Po razpoloženju, ki je vladalo med mladinci lahko sklepamo, da so se že v prvo brigado javili najboljše člani mladinskih aktivov, kar so dokazali s petjem borbenih pesmi in vzkliki Partiji in njenemu vodstvu. To je prva prostovoljna četa, ki je šla letos iz trboveljskega okraja na tako važno prostovoljno akcijo, kot je gradnja naše nove prestolice. Prepričani smo, da se bo pri formiranju prihodnih brigad javilo še več zavednih mladincev in mladink.

Trboveljski četi želimo čim več uspeha. Uverjeni smo, da bo pokazala tak elan dela, kakršnega so pokazale dosedaj vse pri nas formirane mladinske čete in brigade.

Kinematografi

KINO TRIGLAV Zagorje predvaja v petek 21., soboto 22. ob 5 in 7 zvečer, v nedeljo 23. ob 3, 5. in 7. zvečer nemški kriminalni film »AFERA BLUM«. V sredo 26. in četrtek 27. ob 5 in 7 zvečer nemški film »MORILCI SO MED NAMI«.

PROGLASAM

za neveljavno izkaznico kolesa številka 2451, ki sem jo izgubila — Balčič Alojzija — Sv. Urh 54.

nedostopen; ker so bili v Italiji vojaki Svicarij, Nemci in Spanci, je bil sploh lik vojaka pri ljudeh osovražen.

To so trije najznačilnejši in zgodovinsko resnični predstavniki takratnega plemstva.

Nasproti njim pa sta postavljena zastopnika iz ljudstva Mirandolina in natak Fabricij. Goldoni je vpletel v igro še dve potujoči igralki.

Mirandolina je nasproti plemičem posebej zdravega ljudskega razuma, prevejanosti, živahnosti in kar je še posebej važno — predstavnica in pobornica žena, ki niso imele v takratnih časih skoraj nikakih pravic. Ze samo dejstvo, da je imela naslovno vlogo ženska, je bilo takrat zelo revolucionarno. Se bolj revolucionaren pa je bil njen lik, saj izbere na koncu moža po lastni volji in na splošno začudenje ne plemiča, pač pa natakara. Na odru triumfirajo zastopniki ljudstva, ki je bilo takrat skoraj brezpravno. Razumljivo je tudi, da komedija s takšno vsebino ni naletela na odobravanje takratne gledališke publike, ki jo je zavračala kot »pregrešno«.

(Se nadaljuje)

je propadajoče plemstvo, ki je za zemljiškim gospodarjem obubožalo in se mora umikati naraščajočemu kapitalizmu, ki ima — denar. Vse, kar je od njih še ostalo, je njihovo ime. Zato Forlipopoli često ponavlja »sem, kar sem« in s čudovitim zanosom pripoveduje, da (smarkie) — plemič. Računa, da se bo Mirandolina poročila z njim zaradi njegovega plemstva, on pa bo s tem preskrbljen. Najdubovitejši je prizor pred dvobojem, ko vitez Ripafra potegne Forlipopolijev meč, ki pa je zlomljen. Zlomljeni meč je simbolični prikaz zloma plemstva.

Njegov tekmeec grof Albafiorita je predstavnik trgovcev, ki so si z denarjem kupili plemstvo. Ti primeri so bili v takratnem času zelo pogosti. On ne poudarja toliko svojega imena — ker mu Forlipopoli očita, da je njegovo plemstvo kupljeno — pač pa na vsakem koraku prikazuje, da ima — denar. Forlipopoli ne zmore niti za žepni robec, on pa kupuje dragulje.

Tretji predstavnik plemstva, vitez Ripafra, je tipičen plemič-vojak, ki si je na vojnah nabral premoženje. Njegov značaj je grob, surov, do žensk

Rudar si je zagotovil vstop v III. zvezno ligo Rudar (Trbovlje) : Tikveš (Kavadar) 7:0 (4:0)

Za povratno tekmo Rudarja s Tikvešem iz Kavadarja je vladalo med nogometnimi navijači Trbovelj veliko zanimanje. Ta tekma je bila odločilnega pomena, ker bi zmagovalec tega srečanja imel večje zglede za vstop v III. zvezno ligo.

Radničkemu iz Beograda. Ta napetost je trajala, dokler ni v 15. minuti Hudar in za svoje moštvo dosegel vodstvo. Po tem голу je Rudar zaigral še boljše, kar dokazujejo nadaljnji goli, ki so padli po Florjancu, Oprešniku in Hudarinu v 20., 27. in 43. minuti. Po od-

Moment iz tekme Rudar—Tikveš

Na igrišču se je vzleč deževnemu vremenu zbralo okrog 1000 gledalcev, katerim sta se moštvi predstavili v naslednjih postavah:

Tikveš: Bocef, Belov, Saparudjev, Grozdanov, Trajkov, Jakov, Skartov, Dimov, Stojanov, Karov, Mihajlov.

Rudar: Tauš, Dolinšek, Butkovec, Vodišek, Kos, Sorel, Hudar, Florjanc, Končija, Klančičar, Oprešnik.

Po začetnem udarcu je moštvo Rudarja takoj prešlo v napad in že v prvih minutah ogrožalo vrata gostov, ki se pritiska niso mogli otresti. Tu je prišla do izraza tehnična nadmoč domačinov, katerim so gostje nudili odpor edino s svojo poštvalnostjo. Napad Rudarja nevarnih situacij pred vrati Tikveša nikakor ni mogel realizirati; vse je kazalo, da bo imel Rudar

tako smolo, kot v zadnji tekmi proti moru, Rudar s svojimi napadi ni prenehal in je že v 3. in 7. minuti po Klančičarju in Florjancu povišal rezultat na 6:0. Gostje so kljub visokemu rezultatu in že izgubljeni igri nudili odpor in se do kraja poštvalno borili. Po golih, ki sta padla v prvih minutah drugega polčasa, je Rudar ublažil tempo igre in igral bolj kombinacijsko. Končni uspeh je postavil Hudar in v 32. minuti drugega polčasa. Moštvo Rudarja se je zavedalo važnosti tega srečanja in zaigralo zlasti v začetku zelo borbeno n učinkovito ter kot celota zelo zadovoljivo. Sodil je Rakič iz Beograda zelo dobro.

Enajststorič Rudarja želimo obilo uspehov v tekmovanju v III. zvezni ligi z upanjem, da bo častno zastopala rudarske revirje in slovenski nogomet.

Kladivar (Celje) : Proletarec (Zagorje) 4:2 (1:2)

V nedeljo je bila v Zagorju odigrana v okviru prvenstvenega tekmovanja Slovenske lige, prvenstvena nogometna tekma med domačim moštvom Proletarcem in Kladivarjem.

Tekma se je odigrala na zelo slabem terenu, vendar je moštvo Proletarca v prvem polčasu pokazalo dokaj dobro igro, kar se lahko sklepa iz rezultata

2:1 za Proletarca. V drugem polčasu pa so gostje ves čas prevladovali na terenu, saj so bili tudi ves čas igre tehnično boljši in so zasluženo zmagali.

Sodnik ni bil kos svoji nalogi, ker ni imel pregleda nad potekom igre zaradi slabega terena.

Boks v Trbovljah

V nedeljo so se boksarji SSD Rudarja srečali z mešanim moštvom JA iz Postojne, ki je bilo ojačano z boksarji iz Ljubljane. Rudar je dobil z rezultatom 8:4; tehnični rezultati so:

Mušja kategorija: Zilnik »Rudar« je premagal Mihajloviča JA po točkah.

Bantam kategorija: Borušak »Rudar« je premagal Gazafija JA po točkah.

Perolahka kategorija: Vuković »Rudar« je premagal Svaba JA po točkah; ta borba je bila najlepša in je pokazala, kaj zmora športnik, ako resno trenira, ker brez treninga in kondicije ne bi uspel Vuković premagati Svaba, ki mu je bil resen in trd oreh, ki ga imajo v garniziji Postojna za nepremagljivega ter zaznamuje 59 nastopov, vse v svojo korist, a pri njegovem 60. nastopu mu je vzel čas naš žilavi in resni bokaš Vuković.

Lažka kategorija: Kladnik »Rudar« Rudar JA; Fudžaku kot rutinfrancu bokaš je s težavo uspešno premagal Kladnika in to po točkah.

Velter kategorija: Sefer »Rudar« Trajkovič JA. Takoj v začetku prve runde se je pokazalo, da bo borba zelo ostro, toda Sefer ni popustil in

je hotel pokazati svoje znanje in moč udarca, ter je nasprotnika premagal z desnim krošjem s K. O.

Srednja kategorija: Sluga »Rudar« Cvetanović JA. Cvetanoviću je uspelo priboriti si še dve točki v korist JA. Kot začetnik, prvič v ringu, je pokazal Sluga svojo vzdržljivost in kaj zmora športnik z resnim sistematičnim treningom.

Zakaj onemogli v št. Gotardu ne dobivajo pravočasno podpore?

Okrajna uprava SF pri OOOF je dodelila krajevni upravi SF v št. Gotardu podporo za onemogle. Ta denar je bil na razpolago že novembra meseca na okrajnem odboru OF v Trbovljah. Dvignil pa ga je tov. Kukuljati Valentin šele 15. marca t. l., katerega pa do 7. t. m. še niso v št. Gotardu razdelili.

Iz tega je razvidno, da funkcionarji Osvobodilne fronte nimajo razumevanja do dela niti do onemoglih.

Na zadnjem sestanku se je odbor reorganiziral; sprejel je bodoče naloge, ki jih hočejo dosledno sprovajati ter dokazati, kako morajo delati Frontni odbori.

Poziv bolezenskim vojaškim vojnim invalidom!

Invalidi, ki so zboleli med vojno, a še niso uveljavili svojih pravic po Zakonu o vojaških vojnih invalidih oziroma so zamudili rok za prigrasitev, imajo po spremenjenem in dopolnjenem Zakonu o vojaških vojnih invalidih (Uradni list FLRJ štev. 14-188, 1950, št. 33) ponovno možnost prijave in sicer do 30. junija 1950.

Ta rok velja le za tiste, ki hočejo biti priznani za vojaške vojne invalide zaradi bolezni, dobljene v narodno osvobodilni vojni od 17. aprila 1941 pa do prenehanja sovražnosti ali v sestavu bivše jugoslovanske vojske med

vojno s sovražnikom od 6. do 17. aprila 1941, ali pa zaradi bolezni, dobljene pozneje med vojnim ujetništvom v taboriščih.

Prigrasitev je podati Invalidski komisiji pri Ministrstvu za socialno skrbstvo LRS po okrajnem ljudskem odboru, poverjeništvu za socialno skrbstvo.

Ker je rok kratek, je treba s prijavo pohiteti. Kdor se bo prigrasil po tem roku, ne bo priznan za vojaškega vojnega invalida.

Okrajni ljudski odbor Trbovlje
Poverjeništvu za soc. skrbstvo

Zadovoljiv uspeh športnih telovadcev

Od 9. do 12. aprila je bil v Novem Sadu v Vojvodini »Turnir mesta«, na katerem so tekmovali najboljši orodni telovadci in telovadke iz vse države. Zaradi pomanjkanja stanovanj je gimnastični savez omejil udeležbo 8 vrst iz vsake ljudske republike. Od teh vrst je postavila Ljubljana, ki je morala braniti lani priborjeno prehodno darilo Centralnega odbora ZSJ, 4 vrste, Trbovlje pa je dobil nalog, da postavi vrsto članov. To vrsto so sestavljali: Urbanc in Jurkovič iz TD Hrastrnika, Zoteer iz TD Zagorje in Sakeljšek in Sušter iz TD Trbovelj. Od 15 tekmovalnih vrst je zasedla naša vrsta sedmo mesto. Če upoštevamo, da je bilo to mesto doseženo v hudi konkurenci z ostalimi vrstami, v katerih so tekmovali olimpijski tekmovalci, smo z uspehom lahko zadovoljni.

Da se je pravilno ocenila moč posameznih vrst, ki so jih sestavljali tekmovalci različnih kategorij, so se ocene tekmovalcev zveznega razreda pomnožile z 2, ocena tekmovalcev I. razreda z 1,5, za II. razred pa je ostala ocena, kakršno si je tekmovalce pri-

boril. Naša vrsta je tekmovala v II. razredu, z izjemo tov. Urbanc, ki je nastopil v zveznem razredu, vendar zaradi bolne noge ni dosegel pričakovane uspeha. Stiri tekmovalci II. razreda so od 240 dosegljivih točk dosegli 198,3 točke, tov. Urbanc pa je v zveznem razredu dosegel 64,6 točk od 120 dosegljivih.

Vrstni red posameznikov je naslednji:

1. Urbanc Marino, dosegel 64,6 točk od 120 dosegljivih;
2. Zoteer Dušan dosegel 50,4 točk od 60 dosegljivih;
3. Sušter Franci, dosegel 49,9 točk od 60 dosegljivih;
4. Jurkovič Stane, dosegel 48,2 točk od 60 dosegljivih in
5. Sakeljšek Alojz, dosegel 47,8 točk od 60 dosegljivih točk.

Naši orodni telovadci so si s tekmovanjem na turnirju mest pridobili novih izkušenj, tako da lahko upamo, da bomo na republiških in državnih tekmah v vajah na orodju, ki bodo v maju in juniju, častno zastopali črne revirje.

Aeroklub Zagorje dobro napreduje

Društvo je bilo ustanovljeno takoj po osvoboditvi ter se je prvotno imenovalo LOS (letalska organizacija Slovenije), potem je dobilo ime Športno letalstvo, od lanskega leta naprej se pa imenuje Aeroklub Zagorje.

Društvo šteje 87 članov. Od teh je napravilo padalski tečaj 21 članov, modelarski 24, tečaj za instruktorje za pionirje in sicer za osnovno izobrazbo v letalstvu 11, tečaj za jadralce 2 člana. V tečaju za učitelje modelarstva imajo enega člana. V kraju, t. j. v Zagorju se vrši teoretični padalski tečaj, ki ga obiskuje 8 članov.

Skokov s padali z letal se je udeležilo 14 članov, ki so napravili 25 skokov. Med njimi se je zlasti odlikoval pokojni Smole Matija, ki je dobil odlično oceno. Na II. zveznem tekmovanju je sodeloval član Smon Franc ter pri tej priložnosti zasedel 17. mesto.

Društvo je lansko leto priredilo razstavo modelov, ki so jih izdelali člani. Letos februarja so priredili družabni večer. Ob koncu lanskega leta so jih obiskali modelarji iz Ljubljane in instruktor padalstva Slovenije tov. Majnik Stanko, ki je v Zagorju odskočil z letala, kar je predstavljalo za našo mladino pravo senzacijo. Pri tej priliki so priredili v kino dvorani predavanje o razvoju letalstva. Predavanje so dopolnile skioptične slike.

V tekmovanju za poštitev volitev v Zvezno skupščino so dosegli naslednje uspehe: izvršili so 170 udarniških ur, organizirali so padalski tečaj ter pridobili 6 članov. Za prvomajsko tekmovanje so se obvezali po mladinski liniji.

Za razvoj društva se najbolj trudijo tovariši Kolenc Ivan, sekretar kluba, Lampe Franc, Zupan Marjan in Roglič Alojz.

Člani društva nameravajo graditi svoj lastni dom, ker sedanji prostori v stari leseni baraki ne služijo več svojemu namenu. Upajo, da bodo dobili posojilo od ROLZS, nekaj prispevkov pa tudi od ostalih množičnih organizacij. Potrebna dela pri gradnji bi izvršili na prostovoljni bazi.

Osrednji problem društva je pomanjkanje primerne prostora za letališče, kjer bi mogla startati in pristajati jadralna letala. Manjka jim tudi modelarsko orodje, literatura in načrti za modele.

V splošnem se opaja, da člani ostalih množičnih organizacij nimajo mnogo zanimanja za to področje športa, zato tudi društvo ne more napredovati s takim tempom, kot to želijo člani. Do sedaj še niso dobili nobene podpore za dobavo potrebne materiala. Režijske stroške krijejo s članarino in prostovoljnimi prispevki članov. Merodajnim činiteljem v Zagorju bi priporočali, da se za ta šport zavzamejo ter omogočijo njegov hitrejši razvoj.

OGLAS

Spored akademije, ki jo priredi Mestni odbor OF dne 27. aprila t. l. ob 18. v Delavskem domu:

1. Godba na pihala — borbena košarica;
2. Govor o pomenu 27. aprila;
3. Moški pevski zbor — Slava delavstvu — Svobodna je domovina;
4. Godba na pihala — Venček partizanskim;
5. Pionirski zbor iz gimnazije — Noč je zbežala;
6. Solo recitacija;
7. Pionirski zbor iz gimnazije — Pomladna.

Mestni odbor OF Trbovlje

ZAHVALA

Ob težki izgubi drage žene in skrbne mamice Ivanke Stare, roj. Filač, se iskreno zahvaljujemo številnim darovalcem cvetja in vencev ter vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti.

Zahvaljujemo se dr. Krambergerju za poštvalno zdravljenje v njeni dolgotrajni bolezni in primariju dr. Krasniku, ki ji je lajšal bolečine v zadnjih dneh njenega trpljenja. Toplo se zahvaljujemo gasilcem za izredno tovariško naklonjenost ob njeni smrti. Pevcem zbora Zarja in delavski godbi. Zalutječi mož s sinčkom in ostalo sorodstvo.